KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi
5(2005) s.1-64

Abdullah b. Mes'ud ve Mushafının Kur'an Tarihindeki Yeri

Prof.Dr. M. Kemal ATİK *

Özet

Abdullah İbn Mes'ud ilk müslümanlardan biridir. Hz.Ömer'den önce Müslüman olmuştur. Müslüman olunca Hz. Muhammed'e(sav) olan bağlılığı nedeniyle yanından ayrılmamış ve onun şahsi hizmetkarı olmuştur. O, Kur'an lafızlarını hem mana hem de içerik yönden bizzat Hz.Peygamberden alan, onu ilk okuyan ve ilk dinleyenlerin en önde gelenlerden biridir. Çünkü, Abdullah İbn Mes'ud, daha deve çobanlığı yapan yeni yetme bir delikanlı iken, Hz.Peygamberin bizzat kendi ağzından yetmiş sûre almıştır. Bu nedenle de O, İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmekte olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yeteneklisi seçilmişti. Peygamber'le olan uzun yıllar şahsi yakınlığı onun Hadis ve Kuran hakkında çok geniş malumat sahibi olmasına sebep olmuştu. Hz.Peygamberden 848 hadis rivayet ettiği bilinmektedir. Hz. Muhammed'in ashabına Kuranı kendilerin öğrenmelerini tavsiye ettiği dört kişiden biridir...": İbn Mes'ud, Osman mushafına aykırı olan kendi kıraatının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı şu sert ifadeyi kullanır: "Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar." Diğer bir rivayette: "Zeyd b. Sabit kafir bir adamın sulbündeyken, ben müslümandım." O halde, nasıl olur da İbn Mes'ud'un doğrudan doğruya aslî kaynaktan aldığı kıraat Zeyd b. Sabit'in kıratının arkasına atılır. Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yetkili ismin Kur'an metninin tertibinde görev verilmemesi ve görüşlerine itibar edilmemesi, mushafının gözardı edilmesi, varolan ihtilafların daha da yaygınlaşmasına imkan vermiştir. Zira bu mushaf sorunu karşısında Kufe'liler arasında belirgin bir görüş ayrılığı göze çarpmaktadır.

Bu çalışmamızda vahyin İbn Mes'ud'un mushafındaki kırat farklılıkları ile vahyin Hz.Osman'ın Mushafının karşılaştırmasını yaptık. Vahiy lafız ilişkisi ile Arap dilinin lehçe farklılıkları üzerinde durduk.

---

* KSÜ İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

Anahtar Kelimeler: *Abdullah b. Mes'ud, Kur'an, Kur'an Tarihi, Kur'an Lafizları, Kıraat.*

Abd Allah Ibn Mas'ud and His Place in the History of the Qur'an

Abstract

Abd Allah b. Mas'ud was one of the first Muslims and converted to Islam before Umar. After his conversion, he always remained with the Prophet Muhammad (puh) and became the prophet's personal servant because of his obedience to the Prophet. He was one of the leading persons who read and listened to the Qur'anic words firstly and also learnt their meaning and content directly from the Prophet. Abd Allah b. Mas'ud learnt seventy surahs directly from the prophet even when he was herding camels in his youth. Because of this, he was selected as the most competent person to give education on the ongoing Qur'anic revelation (wahy) to the newcomers to Islam. His close personal relationship with the Prophet for years led him to have a great deal of knowledge on the Qur'an and Hadith. It is known that he transmitted 848 hadiths from the Prophet. He was also among the four people from whom the Prophet suggested his companions to learn the Qur'an.

He struggled against the political rule so as to defend his own method of recitation (qiraah) and his version of the Qur'anic text (mushaf) and was consequently even exposed to oppression. In defence of the authenticity of his text, which contrasted with the text of Uthman, against censorship and counter-propaganda, he used such strong expression: "Several unauthorized men dared to work on the Qur'an on their own." As stated in another report, he said: "When Zayd b. Sabit was the son of an infidel man, I was a Muslim." In this regard, how can the qiraah which Ibn Mas'ud received directly form the main source, be left behind Zayd's qiraah? The neglect of the thoughts and Mushaf of Ibn Mas'ud who had been regarded by the Prophet as the most component to teach the Qur'an caused the existing controversies to increase as there were disputes over the issue of 'mushaf' which arose among the people of Kufa at the time.

In this study, we compare the differences of 'qiraah' between the mushafs of Uthman and Ibn Mas'ud, and also deal with the differences of dialects in Arabic and the relation between the text and revelation (wahy).

Key words: *Abd Allah Ibn Mas'ud, Qur'an, History of the Qur'an, Words of Qur'an, Qiraah.*

Asıl adı Abdullah b. Gafil b. Habib b. Şemh b. Far b. Mahzum ibn. Sahile b. Kahil b. El-Hars b. Temim b. Sa'd b. Huzeyl b. Müdrike b. İlyas İbn Mudar b. Nezzar Ebu Abdirrahman el-Hüzeli el-Mekki Huleyf beni Zühre(ö.?-32/652). Çoğunlukla Abdullah b. Mes'ud olarak bilinir. Kaynaklarda bazen Abdullah bazen de İbn Ümm'ü Abd olarak rivayet edilir. Gençliğinde Ukbe b. Ebi Muayt'ın keçilerine çobanlık yapmış bu nedenle de bir münakaşa esnasında Sa'd b. Ebi Vakkas kendisine Huzeyli kölesi diye hitap ederek küçük görmüştür. Kendisi ilk Müslümanlardan biridir. Hz.Ömer'den önce Müslüman olmuştur. Müslüman olunca Hz. Muhammed'e(sav) olan bağlılığı nedeniyle yanından ayrılmamış ve onun şahsi hizmetkarı olmuştur. Mekke'de ilk defa, aleni olarak Kur'an'ı okuyan İbn Mesud'dur. Bundan dolayı da şiddetli tecavüzlere maruz kalmıştır. Bu nedenle de Habeşistan'a ilk hicret edenlerden olmuştur. Medine'ye hicretinden sonra Bedir ve Uhud savaşlarına katılmıştır. Bedir'de ağır yaralanan Ebu Cehl'in başını keserek Peygamber'e getirmiş ve Hz. Peygamberin takdirini kazanmıştır. Medine'ye geldiğinde kendisine Mescid-i Nebevi'nin arka tarafında bir ev verilmiştir. Böylece hem kendisi hem de annesi Ümmü Abd Hüzeliyye Peygamberin evine çok sık girip çıkarlardı. Hz. Peygamberin ayakkabılarını, yastığı ve taharet işleriyle ilgili hizmetlerini de yerine getirirlerdi. Bu durum, çevresindekilere Peygamberin ailesinden olduğu hissini verirdi. Bu vesileyle de Kur'an lafızlarını hem mana hem de içerik yönden bizzat Hz.Peygamberden alan, onu ilk okuyan ve ilk dinleyenlerden biri olmuştur. Şüphesiz, Peygamber'le olan uzun yıllar şahsi yakınlığı onun Hadis ve Kuran

hakkında çok geniş malumat sahibi olmasını sağlamıştır. Hz.Peygamberden 848 hadis rivayet ettiği bilinmektedir. Devlet adamı olarak Halife'nin kendisini görevlendirdiği Kufe'de bir muhaddis ve Kuran otoritesi olarak meşhur olmuştur. Hz.Osman tarafından Kufe Valiliğnden azledilmesi ve yerine Velid b. Ukbeyi vali tayin etmesi üzerine İbn Mes'ud, hakzıslığa uğradığını ifade etmek üzer etkili bir hutbe okumuştur. Kendisinden Alkame, Mesruk, el-Esved, Zir b.Hubeyş ve Ebu Abdirrahman es-Sülemi gibi pek çok sahabe Kur'an öğrenmiş, ders almıştır[1].

Kur'an İlmindeki Yeri

Abdullah b. Mes'ud, Hz. Muhammed'in ashabına Kuranı kendilerinden öğrenmelerini tavsiye ettiği dört kişiden biridir. Bu gerçeği hadis mecmualarının en sahihlerinin rivayet ettikleri Hz.Peygamberin bir hadisi dile getirir: **"Kur'an'ı şu dört kişiden öğreniniz: Abdullah İbn Mes'ud, Ebu Huzeyfe'nin azatlısı Salim, Übey b. Ka'b ve Muaz b. Cebel".** Kaynaklar O'nun ilk Kuran öğreticilerden ve ilk Müslüman tabakanın en büyük öğretmenlerinden biri olduğunda ittifak etmişlerdir[2].

---

[1] Hayatı hak .bakz., İbn. Sad, **Tabakat**, Beyrut,1987, II , 342-344, III,150-161; el-Buhari, **et-Tarihu'l-Kebir** Haydarabad, 1380, V, 2; er-Razi, **el-Cerhu ve't-Ta'dil,** Haydarabad, 1952-1953,V,149; İbn'ü'l Esir, **Usdu'l Ğabe** ,III, 256-260; İbn'ü Hacer, **el-İsabe**, Kahire,1328; II, 368-370; en-Nevevi, **Tehzibu'l-Esmai ve'l-Lüğat**, Kahire, ?, I,288-290; ez-Zehebi, **Tezkiratu'l-Huffaz**, Haydarabad, 1955-1958,I,13-16; ez-Zehebi, **Siyeru Alami'n-Nubela**, Beyrut,1985-1988, I, 461-500; ez-Zehebi, **Mariftu'l-Kurra**, tahk.T.Altıkulaç, İst.,1995, I, 113-118; el-Heysemi, **Mecmau'z-Zevaid**, Beyrut,1967, IX, 286-291; el-Bağdadi, **Tarihu Bağdad**, Beyrut,?, I,147-150; el-Cezeri, **Ğayetu'n-Nihaye**,Kahire,1932-1933,I,458-459; el-Askalani, **Tehzibu't-Tehzib**, Haydarabad,1325-1327,VI,27-28; İbnu'l-Imad, **Şezeratu'z-Zeheb**, Beyrut, 1979, I, 38; Nöldeke-Schwally, **Kur'an Tarihi,** Çev. M. Sencer, İst.,1970, s., 51-54., Arthur Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an**, Leiden,1937, s., 20-24; Goldziher,**Mezahibu't-Tefsir**, tahkik., Abdulhalim en-Neccar, Mısır,1955, s., 20; Marcilius, **The early developpmen of Muhammedanism**, London, 1914,s.,74.

[2] **Sahihu'l-Buhari**,İstanbul, 1315,IV,218,(**Ashabu'n-Nebiyyi**,26-27),VI,102 (**Fedailu'l-Kur'an**,8); **Sahihu Müslim**,Kahire,1955-1956,IV,1914(**Fedailu's-Sahabe**,118);en-Nisaburi, **el-Mustedrek**,Haydarabad,1334-1342,III,225;el-İsbahani, **Hılyetu'l-Evliya**, Kahire,1357,I,176.

Abdullah İbn Mes'ud, İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmekte olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yeteneklisiydi. Yine Abdullah İbn Mes'ud, daha deve çobanlığı yapan yeni yetme bir delikanlı iken, Hz.Peygamberin bizzat kendi ağzından yetmiş sûre almış bir isimdir[3]." Aynı zamanda o, yukarıda da işaret ettiğimiz üzere mukaddes vahyi Mekke sakinlerine ilk ifşa eden sahabe idi. İbnu'-Cezeri' nin ifadesine göre "**Arza-i Ahire**"de Kur'an'dan nesh ve tebdil edilene şahit oldu. Hz.Peygamber onun kıraatı hakkında şöyle demiştir: **"Kim Kur'an-ı indirildiği gibi okumak isterse İbn Ummi Abdin kıratı üzere okusun"**[4] Bu gerçeği güvenilir muhaddis Mücahid'den rivayet edilen şu itiraf ifade eder: **"Eğer İbn Mes'ud'un kıratıyla Kur'an'ı okusaydım, Kur'an hakkında İbn Abbas'a sormak zorunda kaldığım birçok şeyi sorma gereği duymazdım**[5]**."**

Şahsiyetine ve vakarına son derece saygılı olan Abdullah İbn Mes'ud'un Kur'an ilmindeki yerini ve bu konuda bildiklerini korumada ve savunmada verdiği mücadeleyi şu riviyetler ortaya koymaktadır: İbn Mes'ud, Osman mushafına aykırı olan kendi kıratının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı şu sert ifadeyi kullanır: **"Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar."** Yine onun, Zeyd b. Sabit hakkında şöyle dediği rivayet edilir: **"O henüz çocuklarla oynayan bir sabî iken, İbn Mes'ud Rasül'ün ağzından yetmiş küsur sûre ezberlemişti."** Diğer bir rivayette: **"Zeyd b. Sabit kafir bir babanın sulbündeyken, ben müslümandım. O halde, nasıl olur da İbn Mes'ud'un doğrudan doğcruya aslî kaynaktan aldığı kıraat Zeyd b. Sabit'in**

---

[3] **et-Tabakatu'l-Kübra**,II,342, **el-Müsnad**,VII,26,38,445;**Suneni İbn Mace**, Kahire,,1952-1953, I,99; **el-Müstedrek,** III,317-318)

[4] **el-Müsned**,I,25-26,445,454; **el-Müstedrek**, III,317, Siyeru Alami'n-Nubela,I,475-476.

[5] **Sahihu't-Tirmizi,** II,157.

kıratının arkasına atılır"[6]

Sahabeden Ebu Şa'sa anlatıyor: "Mescitte oturuyorduk, Abdullah b. Mes'ud Kur'an okuyordu. O sırada Huzeyfe geldi ve şöyle dedi: Bir tarafta İbn Ummi Abdi'nin kıraatı ve bir tarafta Ebu Musa el-Eşari'nin kıraatı, kasem ederim ki müminlerin emiri (Hz. Osman'ı kastederek) gelene kadar kalsaydım bu kıratların hepsini bir kıraat yapmasını isterdim. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ud tepki gösterdi ve Huzeyfe'ye ağır bir söz söyledi ve Huzeyfe hemen sustu."

Ebu'ş- Şa'sa diyor ki: "Huzeyfe, Ebu Musa ve İbn Mesutla birlikte oturuyorduk. Huzeyfe dedi ki: Basra halkı Ebu Musa'nın kıratıyla, Kufe halkı Abdullah'ın kıratıyla okuyor. Kasem ederim ki, müminlerin emirine çıkacak olsam, bu Mushafların suya atılmasını isterdim. Bunun üzerine Abdullah: Sen de susuz bir yerde boğulursun dedi."

Huzeyfe diyor ki: "Kufe halkı Abdullah b. Mes'ud'un kıratı diyor, Basra halkı Ebu Musa'nın kıratı diyor, kasem ederim ki, müminlerin emirine çıkacak olsam o okuyuşları ortadan kaldırmasını, suya atmasını isterdim. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ud, şöyle dedi: Eğer bunu yaparsan, Allah'ta seni susuz boğar." (başka bir varyantta: yakılmasını istediğin Mushafların ateşinde seni Allah boğar).

İbn Fudayl, Husayn'ın Murre'den yaptığı rivayette şöyle dedi: "Abdullah, Huzeyfe ve Ebu Musa, Ebu Musa'nın evinin damında bir arada iken onların yanlarına gitmiştim. Abdullah Huzeyfe'ye: "Ehli-kitabın ihtilaf ettiği gibi, falanın kıratı filanın kıratı diyerek insanların ihtilaf etmesini hoş karşılamadım", sözünü senin söylediğini duydum, doğru mudur? dedi. Huzeyfe de evet doğrudur, dedi. Namaza kalkıldı, Abdullah'a bize namaz kıldır denildi, kabul etmedi. Huzeyfe'ye sen kıldır denildi o da kabul etmedi. Sonunda Ebu Musa'ya sen ev sahibisin

---

[6] Geniş bilgi için bkz., es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, tâhk.A.Jeffery, Mısır, 1936,s. 50-88,

sen kıldır denildi".

Mesruk'tan rivayet ediliyor: "Abdullah ve Huzeyfe Ebu Musa'nın evindeydiler, Huzeyfe dedi ki: " Ey Abdullah b. Kays, sen Basra halkına idareci ve eğitici olarak gönderildin, insanlarda senin ahlakını, dilini ve okuyuşunu aldılar. Ey Abdullah b. Mesud, sen ise Kûfe halkına idareci ve eğitici olarak gönderildin, insanlar da senden birtakım davranışlar öğrendiler, dilini ve okuyuşunu kaptılar"! Bunun üzerine Abdullah şöyle dedi: "Ben de onları yanıltmadım. Ben, Allah'ın kitabının tam ayetlerinin ne zaman indiğini, iniş sebebini bilirim. Şayet, sizin bana var olduğunu söylediğiniz, Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen birisini bilseydim uzlete çekilmiş de olsa mutlaka ona giderdim"[7].

Kıraat farklılıklarının ve ihtilafların nedenini ve Abdullah b. Mes'ud'un ve Mushafının Kur'an tarihi içindeki yerini daha iyi anlayabilmemiz için Vahiy Lafız, Vahiy Dil ilişkisi ile Vahyin korunmasının geçirdiği safhaları bilmemizde fayda vardır diye düşünüyorum. Bu nedenle öncelikle bu konulardaki tesbitlerimizi kısaca açıklamak istiyorum.

a)Vahiy-Lafız/Dil İlişkisi

Bilindiği üzere, Kur'an'ın iniş sebebi, Müslümanları hem inanç ve düşüncelerinde hem de âhlâkî münasebetlerinde olgunlaştırmak ve kemâle erdirmektir. Onun ana hedefi insandır, insanı her yönüyle yüceltmektir. Hz. Peygamber, Kur'an'ın bu hedefini gerçekleştirmek için peygamberlik süresi boyunca durmadan uğraş vermiş ve Allah'tan aldığı vahyi insanların anlayabileceği dilde okumuş, öğretmiş ve anlaşılması için de çok büyük gayret sarf etmiştir. Ancak Hz. Peygamber, Kur'an-ı ashabına öğretmede çektiği zorlukların başında dil ve lehçedeki farklılıklar gelmekteydi. Çünkü Arapça birbirinden farklı lehçe ve şîveleri içeren bir dil idi. Bu dilin lehçeleri arasında

---

[7] Bkz., es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, s.,13-14; ayrıca bkz., **et-Tabaktu'l-Kübra**,II,342- 344,**Sahihu'l-Buhari**,VI,102.

Kureyş lehçesinin ayrı bir üstünlüğü de var idi. Şairler, aydınlar ve Kureyş'ten olmayan şâirler bile her zaman bu lehçeyi kullanmaya özen gösterirlerdi. Bu nedenle Hz. Peygamber Kur'an'ı, önceleri özellikle Mekke'de mensup olduğu kabîlenin yanî Kureyş kabilesinin lehçesiyle okuyor ve öğretiyordu. Ancak Araplar arasında mevcut çeşitli kabîlelerin ve çeşitli lehçelerin bulunması, dillerindeki kelimelerin kök anlamlarında ve telaffuzunda farklı bir takım ayrılıkların mevcudiyeti Arap dilinde çeşitli lehçelerin doğmasına neden olmuştu. Arap kabîleleri hiçbir zaman ortak bir lehçede birleşmedikleri gibi kelime yapısı da tek bir esasa göre bina edilmemişti. Kelimeler, aynı kültüre aynı ırka mensup olan Araplar arasında farklı idi ve değişik çağrışımlara sahip idi. Bir kabîle, haber verdi anlamına gelen **"ENBEE"** sözcüğünü kullanırken diğer bir kabîle aynı anlama gelen **"AHBERA"** lafzını kullanıyordu. **"MELİK"** kelimesini bir kabîle hizmetçisi, bineği ve karısı olan kişiye izafe ederken, bir başka kabîle aynı kelimeyi sultan, kral, hüküm, siyaset anlamında kullanıyordu.Temim ve Esed kabileleri, vakıf halinde muhâtaba kâfına "şın" harfini ekleyerek **"RAAYTUKİŞ"** olarak, bir başka kabîle ise **"ŞIN"** harfi yerine **"SİN"**i koyarak **RAAYTUKİS"** şeklinde telaffuz ediyorlardı. Temim, Kays ve Esed kabîleleri "hemze" yi bazen "ayn" olarak okuyorlar, **"ES'ADİ"**diyecekleri yerde **"ES'EDİ"** diyorlardı. Benî Tay kabîlesi ise aynı şekilde **"DA'Nİ"** söyleyecekleri yerde **"DE'Nİ"** diye konuşuyorlardı. Benî Sakîf kabilesi ise, el Huzeyl Kabîlesinin yaptığı gibi **"HATTA"** demesi gerekirken **"ATTA"** diyorlardı. Bazı kabîleler, sonu elif ile biten kelimelerde imâle yapıyorlardı. Hicazlılar ise aynı kelimeyi fetha ile okuyorlardı. Huzeyl, Kays, Ezd ve Yesrib'deki ensâr, **"A'TA"** yı **"ENTA"** şeklinde "ayn" harfini "nûn"'a tebdil ederek okuyorlardı. **"HELUMME"** sözcüğünü bazı kabileler "gel" anlamında söylerken, bazıları da aynı anlama gelen **"AKBİL"** ve **"TEALİ"** kelimelerini; bir başka kabile ise **"ESRİ',"A'CİL"** sözcüklerini telaffuz ediyorlardı. Bunların hepsi de aynı manaya geliyordu.

Kabîleler arasında ses tonlarında ve edâ şekillerinde de

bir takım farklılıklar vardı. Kimi harfleri idğam ediyor, kimi izhar, kimi ihfâ yapıyor, kimi de yapmıyor; kimi harfleri kalın okuyor, kimi ince, kimi med ediyor, kimi de kasrediyordu. Ayrıca hareke ve noktanın da olmayışı okumada ve yazmada bir hayli zorluklar meydana getiriyordu[8]. Bütün bu farklılıklar, insanlara zor geliyor ve hatta bundan da kurtulmak istiyorlardı. Bu durumu çok iyi bilen Rasûlullah, Kur'an'ın tüm kabîlelerin lehçeleri ile de okunmasını istiyor ve bu arzusunun gerçekleşmesi için de Allah'a niyaz ediyordu. Nitekim, Medîne yakınında **"Ahcâru'l-Mirâ"** denilen yerde Cebrâil'e mülâkî olduğunda Hz.Muhammed bu arzusunu şöyle dile getiriyordu: **"Ey Cibrîl, ben ümmî bir topluma gönderildim. Onların bazıları kadın ve yaşlıdırlar. Bir kısmı köle ve câriyedir. Bir kısmı ömründe hiç okuyup yazmamış insanlardır. Kur'an-ı okuma konusunda Rabbimden kolaylaştırmasını istiyorum."** Bunun üzerine Cebrâil: **"Ya Muhammed, Kur'an yedi harf üzere indirilmiştir[9] Hepsi de şafidir, kafidir Azap ayetini rahmet, rahmet ayetini azap ayetine karıştırmadıkça Kur'an-ı dilediğiniz lehçede okumanız size zarar vermez. Bundan hangisi kolayınıza giderse onu okuyunuz"**[10], cevabını vermek sûretiyle istenilen kolaylığın Allah tarafından müsaade edildiğini haber veriyordu. Hz. Muhammed (sav) de bu müjdeyi ashabına haber veriyor ve farklı zaman ve mekanlarda gelen vahiyleri asıl anlamını kaybetmeden Arabistan'daki bü-

---

[8] Bkz., Ahmed Ebu'l-Fadl, **Mekke fî Asrı Ma Kable'l-İslam**, Suûdî Arabistan, 1981, s., 171-178, İbnu'l-Cezeri, **en-Neşr,** Dımeşk, 1345, I, 22-23, Mustafa Sadık er-Rafiî, **İ'cazu'l-Kur'an**, Beyrut,1973,s.,62-66, M.K.Atik, **Ubey b.Ka'b ve Kur'an İlmindeki Yeri**, E.Ü.İlah.Fak.Dergisi, sayı, 2, s.,149-177; İbrahim Enis, **Fi'l-Lehcati'l-Arabiyye,** Kahire,1965,s.,47; Abdu's-Sabur Şahin, **Tarihu'l-Ku'ran**,Kahire,1966,s., 138-145.

[9] **"Yedi Harf"** ile ilgili rivayet edilen hadislerin sahhati hakkında İslam bilginleri ittifak etmiştlerdir.

[10] Bkz.,Ahmed b. Hanbel, **Müsned**, V,41,400, **Mişkat,** I, 681, et-Taberi, **Camiu'l-Beyan,** I,35, en-Nesai, **Sünen**,2,150-154, Muslim, **el-Camiu's-Sahih**,İstanbul, 1329, II,203-204, el-Kirmani,**Şerhu Sahihu'l-Buhari**, Kahire,1934,VII,216) ed-Dani, **Camiu'l-Beyan fi'l-Kıraati's-Seb**, tahkik, M.K.Atik, Ankara,1999, I, 9-12.

tün lehçeleri ihata edecek şekilde okumalarını, bu konuda ayrılığa düşmemelerini istiyordu. Bu konuda ayrılığa düşenlere de: **"Bieyyi zalikke kara'tum easbtum, fela tumaru fi'l-Kur'ani, feinne mirae fihi kufrun".**[11] "Hangi lehçeyle olursa olsun okuyunuz, bu konuda şüpheye düşmeyiniz, aksi halde küfre gidersiniz" diyerek uyarıda bulunuyordu Abdullah b. Mes'ud, bu konuda ihtilfa düştüğünda Hz. Peygamberin kendisini azarladığını da şöyle anlatır. " Adamın birine **"Ahkaf Suresi"**inden üç ayet okumasını istedeim. Adam ayetleri Rasulullahın bana okuduğundan farklı okudu. Başka bir adama da aynı şekilde üç ayet okumasını istedim, o da Rasulullah'ın bana okuduğundan farklı okudu. Her iki şahsı da Peygamberin huzuruna getirdim. Peygamber gazaplandı. Yanında oturan Ali b. Ebi Talip dedi ki:" **"Öğrendiğiniz şekilde okuyunuz"**[12]. Rasulullah bu uyarısını her zemin ve mekanda tekrarlıyordu. Çünkü, O'nun insanlara vermeyi hedeflediği tek bir şey vardı o da İlahi mesajın insanların gönlüne nüfuz etmesiydi. Aslında Peygamberlik görevinin temelini de bu teşkil ediyordu (Maide /5:67). Nitekim, Allh Teala da vahyin daha iyi anlaşılması için Okumada/dilde kolaylığın getirildiğini vahiy ile de teyit ediyordu (Kamer/54: 17, 22, 40).

Kur'an tilâvetine getirilen bu kolaylığın, daha çok, İslâmiyet'in Mekke dışına taşmaya başladığı ve muhtelif kabîlelerin İslamiyet'i kabul ettikleri bir döneme rastlamaktadır. Çünkü bu coğrafyada İslâmiyet bir taraftan hızla yayılırken, diğer taraftan da Kur'an-ı öğrenme ve öğretme işi de o nispette artıyordu. Bu durum, Kur'an'ın Araplar arasında süratle yayılmasına imkan verdi; gerek şahsî gerekse sosyal birçok alanda meydana getirdiği inkılabı dil alanında da gerçekleştirerek

---

[11] Taberi, **Camiu'l-Beyan,** Amman, Daru'l-A'lam, 2002, I,25-29;ed-Dani, **Camiu'l-Beyan,** I,10-11, İbn Kuteybe, **Te'vîlu Müşkili'l Kur'an**,Tahkik, Ahmed es-Sakr, 1954?,s., 26,.

[12] ed-Dani, **Camiu'l-Beyan Fi Adedi Ayi'l-Kur'n**, yazma, Nuri Osmaniye Kütüphanesi, No.27247,3/a.

birleştirici ve bütünleştirici bir özellik arz etti. Ancak Arap toplumu kendi aralarında kabilelere bölündüğü gibi lehçe yönünden de bölünmüştü. Kureyş Lehçesi gibi köklü lehçeleri konuşanlarda, başka lehçeleri biraz küçümseme, biraz ciddiye almama gibi bir görüş gelişmişti. Müslüman olmalarına rağmen bazı kabileler bu olumsuzluklardan arınmamıştı. Hz.Peygamberin kendisi Kurayş Kabilesinden olmasına rağmen geçmişten söz etmeye, geçmişe uzanmaya fırsat vermiyor, Müslümanlar arasında bir dil hısımlığını öne çıkararak mesubu oldukları ve konuştukları dili benimsiyor ve vahiyle ancak böyle bütünleşebileceklerinin altını çiziyordu. Bu durum yani, ilahi vahyin Arap lehçelerinin tümünü kapsayacak şekilde ifade edilmesine ve okunmasına izin verilmesi gösteriyor ki, Vahyin bir ilahi yönü vardır bir de beşeri yönü. İlahi yönü: Allah, vahyini Peygamberin kalbibe ilka ediyor (el-Müzzemmil /73:5); Peygamber de ilka edilen vahyi, beşer diliyle, yani kavminin diliyle ve lehçesiyle tilavet ediyordu. Yani mana Allah'a ait, lafız ise beşeri dil ile, Peygambere. Bir başka ifadeyle; Vahiy Peygamber'in kalbine ilka edildi, Peygamber de onu Arapça'nın tüm lehçelerine göre okudu, öğretti ve okunmasına, öğretilmesine de izin verdi. Buna göre Kur'an'ın manası Allah'a aittir. Bunun tilaveti, kitabeti ise insanlara aittir ve zamana bağlıdır. Zaten hiçbir dil Allah kelamına ait değildir.Tüm diller ilahi kudretin bir tezahürüdür. Nitekim Allah Taâla bunu Kur'an'da ifade ediyor(Rum/30:22)

Burada şu gerçeği de ifade etmek istiyoruz: Allah'ın buyruklarının vahyolunduğu dillerin farklı biçim ve sayıdaki harflerden oluşmasının da bir önemi yoktur. Konuyu geniş bir şekilde ele alan Bakıllani **"el-İnsaf"** adlı eserinde şöyle ifade etmektedir:"Tevrat'ın harfleri, görünüm, biçim ve sayı bakımından Kurân'ınkinden farklıdır. Zira, Tevrat'ın harfleri İbrani harfleridir. Aynı durum İncil'in harfleri için de geçerlidir. Ama harfler farklı da olsa, bunların hepsinde 'okunan' şey birdir, aynıdır ve değişmez. Allah kelamının özü, ilahi manadır. Ama

Allah, buna delâlet eden bir takım işaretler (emarat) yaratmıştır. Bunlar genellikle bir dili konuşanlara ve ittifak ettikleri, kendi aralarında teamül edindikleri ve Allah'ın kendilerine kendi özel dilleri kıldığı şeye uygun olarak o dildeki sözlerden oluşmaktadır. Allah bunu kendi kelamıyla açıkça ifade etmektedir: **"Biz, hiç bir peygamberi kendi kavminin dili dışında göndermedik ki, onu onlara açıklasın"**(İbrahim /14:4). Allah, Musa'yı İsrailoğullarına İbranice ile göndermiş ve o da Allah'ın ezeli ve ilahi kelamını İbranice anlatmıştır. Yani, Allah, İsa'yı Süryani diliyle göndermiş, o da Allah kelamını kendi dillerinde anlatmıştır. Allah Hz.Muhammed'i de Arap diliyle göndermiş, o da ezeli ve ilahi Allah kelamını kavmine kendi konuşma biçimleriyle anlatmıştır. Şimdi Arapların dili İbranceden farklıdır. Süryanice de bu ikisinden farklıdır. Ama ezeli ve ilahi Allah kelamı içeriği birdir, aynıdır ve değişmez"[13]

Ebu Hanife ise bu konuda şunları söylüyor: **" Namazda okunması vacip olan: Allah'ın zatı ile kaim bir sıfat olan Allah kelamına delalet eden lafızlar ve ibretleri, öğütleri, tergip ve terhipleri, hamdü senaları ve tazımları ihtiva etmiş olması bakımından Kur'an'dır. Yoksa Arapça lafızlarından dolayı değildir".** (Kelimeleri Arapça diye Kur'an denmiyor ,Allah kelamına delalet etmesi bakımından Kur'an deniyor). Buna delaletin manası ise bir dilin kelimeleri ile başka bir dilin kelimeleri arasında fark yapmaz. Allah Taala şöyle buyuruyor: " "**O, yani Kur'an öncekilerin kitaplarındadır** (Şuara /26:18-19). Yine buyuruyor:**"Bu öncekilerin suhuflarında, İbrahim ve Musa'nın Suhuflarında da böyledeir"**(el-A'la/87:18,19) Bilindiği üzere onların kitaplarında bu lafızlarla değildi, ama manaları birdi..."Ebu Hanife diyorki "Arapçasına Kur'an adı verilmesi Allah kelamına delalet etmesi itibariyledir, bu mana kelamın hakikati olan bir vasıftır. Onun içindir ki, bu

---

[13] Bkz.Rudi Paret, **Kur'an Üzerine Makaleler** çeviri, Ö.Özsoy, Ankara,1995, s., 83-84 .

vasfı(sıfatı) kastederek Kur'an mahluk değildir diyoruz. Yoksa Arapça ibaresini kasdederek böyle demiyoruz. Delâletin manası Farsça tercümesinde de bulunur. Ona da Kur'an demek caiz olur."**Biz O'nu şayet a'cemi=yabancı dilde bir Kur'an yapsaydık, Araba yabancı dilde Kur'an olur mu diyeceklerdi,"**(Secde /32:44) ayeti bunu gösterir. Allah haber veriyor ki eğer O'nu Araptan başkasının diliyle ifade etseydi o da Kur'an olacaktı"[14].

b)Vahyin Korunma Süreci

Hz. Muhammed vahiyleri ilahi güç ile hafızasında saklıyordu ve gelen vahyi insanların anlayabilecekleri ve konuştukları dil ile ifade ediyordu. Ancak Peygamber vefat ettiğinde, vahiy bir araya getirilmemiş ve herhangi bir şekilde düzenlenmemiş olduğu da açıktır[15]. Zira Hz. Peygamber mesajını daha çok sözlü olarak duyurmuş ve son dönem istisna edilirse bunların kaydedilip kaydedilmediği de bilinmemektedir. Bunlara ilaveten bazı kişiler genel olarak kısa, kısmen de uzun bazı vahiy parçalarını ezberlemek yada bulabildikleri nesnelere yazmak suretiyle muhafaza altına almışlardı. İbadet etme maksatlı ezberleme hususunda temayüz eden bazı sahabiler, vahyi muhafaza deposu olarak görülmüşlerdir. Bunlar **"Kurra"** adıyla meşhur olmuşlardı. Kur'an-ı öğrenme ve öğretme görevi de bunlara verilmişti. Bu sahabilerin Kur'an-ı Rasûlullah"'tan alış şekilleri de farklı idi. Bir kısmı bir kırâati /lafzı/ lehçeyi öğrenirken, diğer bir kısmı da birden fazla kıraât / lehçe/ lafız ile ya da mensup oldukları kendi kabilelerinin lehçesiyle öğreniyorlardı. Zira Hz. Peygamber hayatta iken

---

[14] İmam Muhammed eş-Şeybani (ö.189), **Kitabu'l-Usul**, takik, Ebu'l-Vefa el-Efgani, Beyrut, 1990, s., 39, s.el-Kâsânî, **Bedaiu's-Sanayi fi Tertibi'ş-Şerai**, tahkik, Ali Muhammed Muavvıd ve Adil Ahmed, Beyrut, 1917, I, 527-532; es-Serahsî, **el-Mebsut**, Beyrut, 1989, I,37; İbnü'l-Hatîb, **el-Furkân**, Darü'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut, ?, s.175-184.

[15] Bkz., İbnü'l-Cezerî, **en-*Neşr***, *birinci tab ?*, I/6; ***Fihrist***, 27; **Buhari**, III/397; İbn Sa'd, ***Tabakat***, II, 112-114. Ayrıca bkz: Nöldeke-Schwally, II/8-11, A.Jeffery, a.g.e., s.,7.ed-Dani, **el-Mukni'**,Dımeşk, 1940, s.,4.

Kur'an tilaveti sırasında zaman zaman bir kelimenin yerine başka bir kelimeyi kullanmada bir sakınca görmüyordu. Bu da Peygamberin vefatından sonra farklı metinlerin meydana gelmesine sebep oldu. Zaman geçince her **"kurra"** kendisinin okuduğu lafızların doğru olduğunu savunuyordu. Geleneksel görüşe göre, **"Kurra"**dan bir çok kişinin hicretin 12. yılında meydana gelen Yemâme savaşında ölmesi, zihinlerde Kur'an'ın kaybolma tehlikesi yaşanabileceğini, çare olarak ta Kur'an'ın yazılı hale getirilip kalıcı bir formda muhafaza edilmesi gerektiği fikrini doğurmuştur. H.Ömer'in ısrarı ve Hz.Ebu Bekrin emriyle Zeyd b. Sabit ilk defa Allah'ın vahiylerini, toplamaya başlamıştır. İzlediği yol ise; Vahiy hakkında hatırladıklarını, hafızalarında muhafaza ettikleri bilgileri sahabeden dinliyor ve Anlatılanların hepsini teker teker inceledikten ve iki şahit ile de onayladıktan sonra es-Suhuf denilen sayfaların üzerine geçiriyordu. Kuran'ın ilk redaksiyonu da böylece yapılmış oldu ve tertip edile metin Halife Ebu Bekre teslim edildi,[16] ondan da Hz.Ömer'e intikal etti. Ancak Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer'in halifeliği devrinde bu sayfalar yeni bir tanzim ve yeni bir yazmaya tabi tutulmadı. İslam'ın bu ilk döneminde bir çok **kurra,** Peygamber tarafından açıklanan vahyin yazılı bir şekilde toplanması gereğinden hareketle derleme işine girişmiştir[17].

---

[16] Bkz., İbn Nedim, **el-Fihrist**, Beyrut,1978,s., 45,46, es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, tahk.A.Jeffery, Mısır, 1936,s. 50-88, es-Süyutî, **el-İtkan**,1935,?,s., 58, İbn Sa'd, **Tabakat,** Beyrut, 1957,III,226, Abdu's-Sabur Şahin,**Tarîhu'l-Kur'an,** Kahire,1966,s.,126, 267, Yazar kaynak olarak, el-Kirmanî'nin "Mektebetu'l-Ezher"'de "Daru'l-Ulum Külliyesi" yazmalarında 224 numarada kayıtlı "**Şevazzu'l-Kıraeti vahtilafu'l-Mesahif**" 'in 144. varakını göstermektedir. Hz.Peygamber'in vefat etmeden önce Ali'ye, sedirin arkasında saklanmış, yaprak, ipek ve parşömen üzerine yazılmış vahiy materyalini bir nüsha haline getirerek halka sunmasını istemesi şeklinde bir olayın vuku bulduğuna inanan bir Şia geleneği vardır. YineHz. Ebubekir nüshasının özünü, bu saklı vahiy materyalinin oluşturduğunu düşünenler de bulunmaktadır (kz., Arthur Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an,** Leiden,1937,s.,6).

[17] es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, s.,83-88, Süyûti, el-İtkan, Kahire,1935, I,58,2, ez. Zencani,**Tarihu'l-Kur'an**, Kahire,1935, s.,17,L.İ.Klımoviç, **Kur'an metninin oluşumu ve tertibi**, cev. M. K. Atik, KSÜ. İlahiyat Fak. Dergisi, sayı: 4, s., 144-148.

Bu derlemede yazılı metinler halkın arasında farklı lehçeler ve farklı varyantlar halinde dolaşıyordu ve vahiyle de özdeşleşmişti. Bu durum halkın arasında bazı ihtilaflara yol açtı. Bu da **"Kurra"**ya mahalli güçlü nüfuz kazandırdı. Bölge asabiyeti burada, her eyaletin kendi **"kurra"**sını desteklemesinde belirdi. Bu asabiyetin ardında yerel varlığı güçlendirme, Hz.Ömer'in başlatıp Hz.Osman'ın sürdürdüğü merkeziyetçiliğe yönelişi zayıflatma ve devletin gücünü sınırlama da vardı. Ayrıca, geniş arazide yaşayan Müslümanlar arasında dini ve hukuki ehemmiyete sahip bu tür farklı metinlerin bu ortamda yayılması hem idarede hem de toplumda hoşa gitmeyen siyasi hadiselere sebep olabilirdi. Nitekim muhtelif beldelerde ortaya çıkan ihtilaflar ile **"kurra"**nın kendi bölgelerinde güçlü bir nüfuz kazanmaları, eyaletlerin kendi **"kurra"**sını desteklemeleri bunun bir delili idi. Bundan başka, İslam'ın ve halifeliğin büyük alanda yayılması ile farklı metinlerin ortaya çıkması gerek ibadette gerek kanun koymada ve gerekse yasaları hakim kılmada birtakım zorluklar çıkarabilirdi[18].

Halifeliğin ilk devirlerinde muhtelif beldelerde ortaya çıkan ihtilaflar ve çok gergin olan sosyal ve siyasi şartlar neticesinde İranlı köle tarafından Hz.Ömer'in öldürülmesi (64 4) sonucunda yerine geçen Osman İbn Affan, farklı Kur'an metinleri yüzünden doğan tartışmalara son vermek ve **"kurra"**nın nüfuzuna ve anti merkeziyetçi yönelişe bir sınır koymak istedi. Bunun için de farklı senetleri saf dışı bırakıp, sabit bir Kur'an metnini cem etmek için harekete geçti. Kureyş kabilesinin Ümeyye soyundan varlıklı, muteber biri olan Zeyd b.Sabit başkanlığında, **Said** b. El-As, Mus'ab b. Sa'd b. Ebi Vakkas ve Abdullah b.Zübeyr'den oluşan bir komisyon kurdu ve bu komisyona Hz. Ebubekir döneminde yazılan, ondan da Hz. Ömer'e intikal eden ve Hz. Ömer'in de ölmeden önce kızı

---

[18] A. Aziz Duri, **İlk Dönem İslam tarihi**, çev.H.Yücesoy, İstanbul,1991, s., 99-100.

Hz.Hafsaya emanet ettiği nüshayı Hafsa'dan alıp ondan yararlanarak (Rivayetler bu konuda farklılık arz etmektedir. Hafsanın nüshayı vermeyi kabul ettiği rivayet edildiği gibi, ölünceye kadar nüshayı vermekten imtina ettiği, cenazesi defnedildikten sonra evinden alınıp komisyona verildiği, daha sonra da Mervan b. Hakem tarafından bu sahifelerin yakılıp yok edildiği de rivayet edilmektedir) Kureyş lehçesini esas alan bir **İmam Mushaf** yazmaları talimatını verdi. Komisyon, tümü olmasa da bazı şahıslarda bulunan Allah'ın Vahiylerini içeren metinlerini bir araya getirilerek, Kur'an'ın Zeyd b. Sabit tarafından tertip olunmuş birinci nüshası ile mukayese edilerek, tüm Müslümanlar nezdinde kabul görecek Kureyş lehçesine dayalı standart bir nüsha hazırladı. Bu nüsha Medine, Mekke, Basra, Kûfe ve Şam gibi önemli merkezlere gönderildi ve Halifenin emriyle zorla veya gönüllü olarak toplanmış orijinal kuran sahifeleri / metinleri yakıldı/ yok edildi. Yakılan bu metinler her zaman birbiriyle de uygun gelmiyor, farklılıklar arz ediyordu. Medine, Mekke, Basra, Kûfe ve Şam merkezlerinde benimsenen nüshalar arasında ciddi lafız farklılıklar vardı[19]

Hz . Osman tarafından yapılan uygulama ise lehçe farklılıklarını ortadan kaldırmanın yanında, "**kurra**"'nın nüfuzuna ve anti merkezi yönelişe bir sınır koyarak İslam birliğini gerçekleştirmenin önemli dini-siyasi bir adımı idi.

Hz. Osman'ın, farklı nüshaları yok edip Medine nüshasını resmileştirmesi akabinde bazı **"Kurra"** Osman'ın bu giri-

---

[19] İbn Ebu Davud, **Kitabu'l-Mesahif**, s.,10; İbn Nedim, **el-Fihrist**, Beyrut,? s.,37, el-Kurtubi, **Camiu'l-Beyan,** tahk., Muhammed b.İbrahim,Muhammed Hamid, Kahire, Daru'l-Hadis, 1994, I, 771-72;el-Hûi, **el-Beyan fi Tefsiri'l-Kur'an**, Bağdat, 1989, s., 274-275; İbn Ebu Davud'un **Kitabu'l-Mesahif** sayfa 83'te Ebubekir b. Ayyaş'tan (ö.194 h.) alıntıladığı ifadeye göre; Sahabeden bir çok kişinin, kendilerine ait vahiy netinleri vardı fakat bunlar, bu kişilerin ölümü ile kaybolmuştur. Aynı gerçek "**el-Harfü'l-Evvel**"e tekrar tekrar gönderme yapılmasıyla da delillendirilmektedir. Bununla, Osman metninin, Peygamber zamanında mevcudiyeti bilinen bir okunuştan farklı bir okunuşu içermesi durumu kastedilmektedir.(A.Jeffery, a.g.e.,s.8)

mine şiddetle karşı koydu. Ümmet içerisinde hilafet makamı ve diğer konularda meydana gelen siyasi çekişmelerin de yaygın olması, Zeyd b. Sabit'in Allah'ın vahiylerinden ibaret metinleri toplaması hakkında birtakım itirazların, ileri geri konuşmaların patlak vermesi sonucunda, diğer şahıs metinlerinin ve kopyalarının ortaya çıkmasına sebep oldu. Nitekim Humus ve Şam halkının Mikdad b. Al-Asved'in, Kûfe halkının Abdullah b. Mes'ud'un, Basra halkının Ebu Muse'l-Eş'arî'nin, Suriye halkının genelde Ubey b. Ka'b'ın nüshalarını kabullendikleri bilinmektedir. Bu Mushafların çoğu Osman'ın cem ettirdiği nüshadan önceki döneme aittir. Bunlardan biri beklide en önemlisi de Abdullah b. Mes'ud nûshasıdır.[20]

Abdullah b. Mesud'un Kıratı ve Musahafının Güvenirliliği Hakkındaki Rivayetler

Abdullah İbn Mes'ud, İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmekte olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yeteneklisi olduğunu, yine Abdullah İbn Mes'ud'un, daha deve çobanlığı yapan genç bir delikanlı iken, Hz.Peygamberin bizzat kendi ağzından yetmiş sûre öğrendiğini, mukaddes vahyi Mekke sakinlerine ilk ifşa eden sahabe olduğunu, Hz. Muhammed'in ashabına "Kuranı kendilerinden öğ-

---

[20] ***Fihrist*** 36'da" **İhtilafü'l-Mesahif**' hakkında pek çok eser zikredilmektedir. İbn Amir (118h.), el-Ferrâ (ö.207h.), Halef b. Hişam (ö.229h.), el-Medâinî (ö.231h.), el-Varrâk ve Muhammed b. Abdurrahman bu eserlerin bazılarının yazarlarıdır. Yine Ebu Hatim'e (ö.248h.) ait olarak zikradilen(***Fihrist,*** 54) ve el-Kisai'den gelen bir "***Kitabu İhtilafi Mesahifi Ehli Medine ve Ehli Kufe ve Ehli Basra***" adlı bir eser kayıtlıdır. Yine Muhammed b. İsa el-İsbahani'ye ait (ö.253h.) "***Kitabü'l-Mesahif ve'l-Hicâ***'" adlı bir eser zikredilmektedir. Bütün bunlara ilaveten İbn Miksam'a (ö.362h.) ait "**Kitabü'l-Mesahif**" adınd a bir eserden söz edilmektetir (***fihrist*** 49) fakat meşhur üç Mesahif kitabı, İbn Davud (ö.316h.), İbn Enbari (ö.327h.) ve İbn Eşte el-İsbahani'ye (ö.360h.) ait olanlardır. İbn Ebu Davud'un sayfa 83'te Ebubekir b. Ayyaş'tan ö.(194h.) alıntıladığı ifadeye göre; Sahabeden bir çok kişinin, kendilerine ait vahiy netinleri vardı fakat bunlar, bu kişilerin ölümü ile kaybolmuştur. (kz., Arthur Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an,** Leiden,1937,s.,1, ayrıca bkz., İbn Ebu Davud, "**Kitabu'l-Mesahif**" sayfa 81-91. sayfalarda sahabe ve tabiinden pek çok zevatın kitabu'l-mesahifinden söz edilmektedir.

renmelerini tavsiye ettiği dört kişiden biridir" dediğini yukarıda zikretmiştik. Şimdi ise onun musahafını ve kıratını korumada verdiği mücadeleyi ve haklılığını ifade eden rivayetleri burada özet olarak vermek istiyoruz:

Humeyd b. Malik rivay ediyor: İbn Mesud'un şöyle dediğini duydum: "Şüphesiz mushafıma suikast yapıldı. Kim mushafı kaçırıp saklayabilirse aşırsın. Çünkü Allah Kur'an'da şöyle buyuruyor: **" Her kim emanete hıyanet eder ve kamuya ait olanı gizlerse, kıyamet günü onun vebaliyle / sakladığı ile gelir"**(Al-i İmran / 3:161).Ben Resulullah'tan yetmiş sûre ezberledim. Zeyd b. Sabit ise küçük bir çocuktu. Ben Resulullahtan aldığımı(emaneti) ortaya koyuyorum."

Mushafların yırtılması emredildiğinde Abdullah şöyle dedi: "Ey insanlar, Mushafları saklayın, şüphesiz kim saklar, muhafaza ederse, kıyamet günü sakladığıyla gelir. Kıyamet gününe siz den birisinin getireceği en iyi emanet sakladığı mushaftır. Kim mushafı saklayabilirse saklasın". Humeyd b. Malik Abdullah b. Mes'ud'dan şu haberi rivayet ediyor: Mushaflarla ilgili emir verilince, bu durumu Abdullah b. Mes'ud kötü karşıladı sonra da: "Sizden kim mushafını koruya bilirse korusun, zira kim mushafını korursa kıyamet gününde o koruduğu Mushaf ile gelir", sonra da ": Zeyd çocukken ben Resulullahtan yetmiş sûre öğrendim", dedi.

A'meş Ebû Vail'den rivayet ediyor: İbn Mesut minberde bize bir konuşma yaparak şöyle dedi: "Kim mushafını saklar korursa, kıyamet günü onunla gelir. Mushaflarınızı saklayın, bana Zeyd b. Sabit'in kıratıyla okumamı nasıl emredersiniz. Zeyd kakülleriyle çocuklarla gelirken ben, Resulullah'tan yetmiş küsür sure öğrendim. Kasem ederim ki, Kur'an'ın ayetlerinin ne için indiğini bilirim. Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen birisini bilmiyorum. Sizlere diyorum ki, Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen, uzlete çekilmiş kişinin gittiği bir yer bilsem oraya mutlaka giderdim". Ebu Vail dedi ki, minberden

indiğinde bir toplulukla birlikte oturdum, söylediklerine hiç kimse karşı çıkmadı.

Şakik'ten rivayetle Abdullah şöyle dedi: "Kim bir şey saklayıp gizlerse, kıyamet günü onu yüklenip gelir." Bir tek kıraat üzere okumamı bana kim emrediyor. Resulullah'tan yetmiş küsür sûre ezberledim. Peygamberin ashabı benim Allah'ın kitabını en iyi bilenleri olduğumu bilirler. Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen birisinin olduğunu bilsem, mutlaka ona giderdim". Şakik dedi ki, Peygamberin ashabından oluşan bir halkada oturdum, onlardan birisinin bu konuşmadan dolayı İbni Mesut'u ayıpladığını ve ona karşı çıktığını duymadım".

Mushaflara olanlar olunca, Abdullah b. Mesut şöyle dedi: "Allah'tan başka ilah yoktur. İndirilen bütün sûrelerin ne zaman indiğini ve ne için indiğini bilirim. Şayet sizin bana varolduğunu söylediğiniz, uzlete çekilmiş Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen birisini bilseydim mutlaka ona giderdim".

Ebu Sait el-Ezdi, Abdullah b. Mesut'un şöyle dediğini nakledivor: "Zeyd b. Sabit Müslüman olmadan önce, Resulullah bana yetmiş sûre öğretti ben de onları ezberledim".

Abdullah b. Utbe'den rivayet ediyor: Abdullah b. Mesut, Mushafların yazılmasındaki Zeyd b. Sabit'in konumunu hoş karşılamadı ve şöyle dedi: "Ey Müslümanlar, Mushafları çoğaltan komiteden onu azledin, oraya başkası geçer. Kasem ederim ki, (Zeyd, b. Sabit'i kastederek) o babasının sulbünde kafir iken ben müslümandım. Abdullah b. Mesut şunu da söyledi: " Ey Kufe halkı (veya ey Irak halkı) sahip olduğunuz Mushafları saklayın ve onları muhafaza edin. Çünkü Allah şöyle buyuruyor(Al-i İmran / 3: 161) " Her kim emanete hıyanet eder ve kamuya ait olanı aşırır gizlerse, kıyamet günü onun vebaliyle / aşırdığıyla gelir", Allah'ın huzuruna sakladığınız mushaflarla çıkın." Zühri şöyle dedi: "Bana, bu konuşmada Abdullah b. Mesut'un, Resulullah'ın arkadaşlarından ileri gelenlerini kötülediği söylendi. Şüphesiz, Peygamber'le olan uzun yıllar şahsi

yakınlığı onun hadis ve Kuran'a dair görüşlerine bu prestiji temin etmiştir".

Abdullah b.Mes'ud'un Mushafına yönelik sert ifadeler kullananları ve hatta sansür koyanların biri de Haccac b. Yusuf es-Sakafi'dir. İbnu'l-Esir'in **"el-Kamil Fi't-Tarih"** adlı eserinde şu haberi vermektedir: " Mushaflarla ilgili tartışmaların sürdüğü bir sırada Haccac b. Yusuf şunları söyledi: " Ey insanlar, Allah'a yemin ederim ki, size şu kapıdan çıkmanızı emretsem ve siz de emrime karşı gelseniz ozaman kanınızı dökmek benin için helal olur. Abdullah b.Mes'ud'un kıratını okuyan bir kişi görürsem onun boynunu vururum ve onun kıratını mushafından domuzun kürek kemiği ile de olsa kazırım"[21]

Osman mushafına aykırı olan kendi kıratının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı şu sert ifadeyi kullanır: "Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar." Diğer bir rivayette: "Zeyd b. Sabit kafir bir adamın sulbündeyken, ben müslümandım." O halde, nasıl olur da İbn Mes'ud'un doğrudan doğruya asli kaynaktan aldığı kıraat Zeyd b. Sabit'in kıratının arkasına atılır"?[22] Kaynaklar, İbn Mes'udu, talebelerine ve cemaatine mushafını yaymak, okutmak ve tefsir etmek için gayret sarfettiğini yazmaktadır. Yine onun mushafını Hz.Osman'a teslim etmemekte direnmesi neticesinde dövüldüğünü ve hatta bu darb sonucu öldüğünü bazı kaynaklar yazmaktadır[23]

Abdullah b.Mes'ud'un Mushafı

Abdullah b. Mes'ud, Mushafını ne zaman oluşturmaya

---

[21] A.g.e., IV, 95.yılı olayları bölümü, 1.baskı,1349 ?.

[22] Bkz., İbn Maca, **"Kitabu'l-Mukaddime"**, bab,11;İbn Ebi Davud, **"Kitabu'l-Mesahif,"** s.13 ve devamı; ez-Zehebi, **"Siyeru E'lami'n-Nubela,"** Kahire, 1955,s.,339; "**Tezkiratu'l-Huffaz,**" Beyrut, Daru'l-Kütübu'l-İlmiyye, 1998, I,16-18; İbnu'l-Cezeri, **Tabakatu'l-Kurra**, Neşr: G. Bergstraesser, Mısır, 1932,I, S.458-59.

[23] eş-Şehristani, **el-Milel Ve'n-Nihal,** 1347 ?,s.I, 64-65; Bkz. Abdu's-Sabur Şahin,**Tarihu'l-Ku'ran**, Kahire,1966, s.136.

başladığı hususunda her hangi bir bilgiye sahip değiliz. Şurası açıktır ki Peygamber hayattayken vahiy toplamaya başlamıştır ve Kufe'ye tayin edilip orada bir Ku'ran otoritesi olarak kabul edildiği günlerde bunları bir mushaf haline getirmiştir. Her halükarda, Hz. Osman tarafından resmi cem işlemi yapılmadan önce onun mushafının orada kullanımda olduğunu ve Kufe'lilerce takip edildiğini görüyoruz. Osman resmi nüshayı Kufe'ye gönderip diğer bütün mushafların yakılmasını emrettiğinde İbn'ü Mes'ud, resmi nüshanın, kendisi Müslüman iken o daha inkarcıların belinde olan, yeni yetme bir genç tarafından yapıldığını söyleyerek olması gerekenin kendi mushafının tercih edilmesi olduğunu iddia etti ve kendi nüshasını vermeyi reddetti. Bununla da kalmayarak, Osman mushafına aykırı olan kendi kıratının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı da şu sert ifadeyi kullandı: "Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar." [24]

Tarihi bilgiler gösteriyor ki, iki sahabinin(İbn Mes'ud ve Ubey b.Ka'b) kıraatları genel mânâda ihtilafların en şiddetlisi olarak zuhur etti. Hatta bu ihtilaflar bazı sûrelerin Kur'an'a alınıp alınmamasına kadar vardı. İlk Müslüman tabakanın en büyük öğretmenlerinden olan Abdullah İbn Mes'ud ile Ubey b. Ka'b, Peygamber'e atfedilen onları görevlendirdiğiyle ilgili rivayetlerle Kur'an metninin otoriterleri ünvanını almaları onların kıratlarının doğruluğuna neden oluyordu. Hz.Muhammed (s.a.v) Übeyy'i de vahiy katipliğine seçmişti. Cebrail'in de şehadetiyle sahabenin en iyi Kur'an bileni (kurra) seçilmişti. Bu, onun hakkında şahid olarak yeterliydi. İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmekte olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yetkili iki isminin Kur'an metninin tertibinde görev verilmemesi ve görüşlerine itibar edilmemesi ihtilfların bertaraf edilmesini değil daha da yaygınlaşmasına imkan vermişti. Zira bu mushaf sorunu karşısında

---

[24] Kitabu'l-Mesahif, s., 13-25.

Kufe'liler arasında belirgin bir görüş ayrılığı göze çarpmaktadır. Bir gurup Hz. Osman tarafından gönderilen yeni nüshayı kabul ederken büyük çoğunluk İbn'ü Mes'ud'un, o zamanlar Kufe mushafı olarak kabul edilen mushafını takip etmeye devam etmesidir[25].

İbn'ü Nedim (ö.377) Fihrist'inde 39. sayfada el Fadl b. Şazan'a (ö.280 den önce) dayanarak Abdullah İbn. Mes'ud'a ait mushafın tertibini gördüğünden söz ederek, ona ait Kur'an'ın sıralamasını şöyle vermektedir:

2,4,3,7,6,5,10,9,16,11,12,17,21,23,26,37,33,28,24,8,19,29,30,36,25,22,13,34,35,14,47,31,9,16,11,12,17,21,23,26,37,33,28,24,8,19,29,30,36,25,22,13,34,35,14,47,31,39,(40bis46,39,(40bis46)40,43,41,46,45,44,48,57,59)40,43,41,46,45,44,48,57,59),32,50,65,49,67,64,63,62,61,72,71,58,60,66,55,53,51,52),32,50,65,49,67,64,63,62,61,72,71,58,60,66,55,53,51,52,54,69,56,68,79,70,74,73,83,80,76,756,77,78,81,82,88,87,92,89,85,84,96,90,93,94,86,100,107,101,98,91,95,104,105,106,102,97,103,110,108,109,111,112.

Burada olmayan sureler 1., 15., 18., 20., 27., 42., 99., 113., 114. surelerdir. İbn Aşta'dan rivayet edilen el A'meş'den ve İbn'ü Mesud okulunun diğer öğrencilerinden nakillerde bulunan Cerir b. Abdu'l Hamid'e dayanan bu açıklamaya göre liste şöyledir :

2,4,3,7,6,5,10,9,16,11,12,18,17,21,20,23,26,37,33,22,28,27,24,8,19,29,30,36,25,15,13,34,3,14,38,47,31,39,40,43,41,42,46,45,44,48,59,32,65,68,49,67,64,63,62,61,72,71,58,60,66,55,53,52,51,54,56,79,70,74,73,83,80,76,77,75,78,81,82,88,87,92,89,85,84,96,90,93,86,100,107,101,98,91,95,104,105,106

---

[25] İbnü'l-Esir, a.g.e., III ,86-87; Kurtubi, I/53; A.Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an,** The Origins of the Koran, İbn Warraq, 1998, New York, 114-135; İbnu'l-Cezeri, **en-Neşr**, Beyrut, Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 202, I, s.,32.

,102,97,99,103,110,108,109,111,112,94.

Meşhur Kur'an tarihçisi oryantalist Arthur Jeffery, "**Materials for the history of the text of the Kur'an**" eserinin 25-113. sayfalarında, Hz.Osman'ın cem ettirdiği İmam Musahaf ile Abdullah b.Mes'ud'un Mushafına ait farklı kıraatlerin / lafızların karşılaştırmasını İslami kaynaklara muracaat ederek yapmıştır. Bu çalışmamızda da da görüleceği üzerine Hz.Osman Mushafı ile Abdullah b.Mes'ud Mushafındaki lafız farklılıkları, yukarıda Vahiy- lafız ilişkisinde açıklamaya çalıştığımız görüşlerimizi teyit eder mahiyettedir. A.Jeffery, ulaşabildiği kaynaklarda farklı kıraatlerin İbn Mesud'un mushafından geldiğinin bazen açıkça söylendiğini, çoğu kere sadece İbn Mesud'un kıratı (harf veya kıraat) olarak verildiğini nadiren de kıraatların İbn'ü Mesud'un talebelerinden geldiğinin söylendiğini yazmaktadır.

İbn Mes'ud Nüshası

SURE I

Ayetler arası	Abdullah İbn Mes'ud Nüshası	Hz.Osman Nüshası
4/3	مَلِكِ	مَالِكِ
6/5	أرْشِدْنَا	إِهْدِنَا.
7/6	مَنْ	ألَّذِينَ
7	غَيْرَ	غَيْرِ

SURE II

2/1	الكتاب تنْزِيلٌ	ذَلِكَ
7/6	غَشْوَةَ- غَشْيَةٌ	غِشَاوَةٌ
9/8	يَخْدَعُونَ	يُخَادِعُونَ
14/13	بِشَيَاطِينِهِمْ	إِلَى شَيَاطِينِهِم
17/16	فَأضَاءَتْ	فَلَمَّا أضَاءَتْ
18/17	صُمّاً بُكْماً عُمْياً	صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ
20/19	يَخْتَطِفُ	يَخْطَفُ

20/19	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
20/19	مَرُّوا فِيهِ وَمَضَوْا فِيهِ	مَشَوْا فِيهِ
20/19	باء . لَأَذْهَبَ	لَذَهَبَ
23/21	أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا	نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا
24/22	أُعِيدَتْ - أُعْتِدَتْ	أُعِدَّتْ
25/23	مُطَهَّرَاتٌ	مُطَهَّرَةٌ
26/24	, وَبَعُوضَةٌ	مَا بَعُوضَةً
26/24	يُضِلُّ بِهِ كَثِيرٌ وَيُهْدَى بِهِ كَثِيرٌ	يُضِلُّ بِهِ كَثِيراً وَيَهْدِي بِهِ كَثِيراً
26/24	مَا يَضِلُّ بِهِ إِلاَّ الْفَاسِقُونَ	مَا يُضِلُّ بِهِ إِلاَّ الْفَاسِقِينَ
31/29	عَرَضَهُنَّ	عَرَضَهُمْ
32/30	مَا أَعْلَمْتَنَا	مَا عَلَّمْتَنَا
36/34	فَوَسْوَسَ لَهُمَا	فَأَزَلَّهُمَا
40/38	بِعَهْدِيَ	بِعَهْدِي
40/38	اذَّكَرُوا	اذْكُرُوا
42/39	تَكْتُمُونَ	تَكْتُمُوا
46/43	يَعْلَمُونَ	يَظُنُّونَ
48/45	لاَ يُؤْخَذُ	لاَ يُقْبَلُ
49/46	يُقَتِّلُونَ	يُذَبِّحُونَ
51/48	اتَّخَتُّمْ	اتَّخَذْتُمْ
60/57	تَعْيَثُوا	تَعْثَوْا
61/58	قُثَّائِهَا	قِثَّائِهَا
61/58	ثُومِهَا	فُومِهَا
61/58	مِصْرَ	مِصْراً
63/60	وَتَذَكَّرُوا وَتَذَّكَّرُوا	وَاذْكُرُو
68/64	سَلْ	ادْعُ
70/65	الْبَاقِرُ	الْبَقَرُ
70/65	تَشَّابَهُ- يَشَّابَهُ- مُتَشَابِهٌ	تَشَابَهَ
72/67	فَتَدَارَأْتُمْ	فَادَّارَءْتُمْ
74/69	قَسَا	قَسَتْ
74/69	قَسَاوَةً	قَسْوَةً
83/77	يَعْبُدُونَ يَعْبُدُوا تَعْبُدُوا	تَعْبُدُونَ
83/77	حَسَنًا	حُسْناً
83/77	.تَوَلَّوْا- تَوَلَّوْا عَنْهُ	تَوَلَّيْتُمْ
83/77	قَلِيلٌ	قَلِيلاً
85/79	طُوَيْقًا	فَرِيقًا
85/79	وَإِنْ يُؤْخَذُوا تَفْدُوهُمْ	وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ
85/79	مَنْ فَعَلَ	مَنْ يَفْعَلُ
87/81	أَفَكُلَّ مَا	أَفَكُلَّمَا
89/83	مُصَدِّقًا	مُصَدِّقٌ
96/90	بِمُنْزِجِهِ	بِمُزَحْزِحِهِ
100/94	نَقَضَهُ	نَبَذَهُ
100/94	عُوهِدُوا	عَاهَدُوا
101/95	مُصَدِّقًا	مُصَدِّقٌ

102/96	هُمَا بِضَارِّينَ	هُمْ بِضَارِّينَ
104/98	رَاعُونَا - أَرْعُونَا	رَاعِنَا
105/99	وَلاَ الْمُشْرِكُونَ	وَلاَ الْمُشْرِكِينَ
106/100	مَا نُنْسِكَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نَنْسَخْهَا نَجِئْ بِمِثْلِهَا	مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا
108/102	سَأَلَ	سُئِلَ
111/105	يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا	هُودًا أَوْ نَصَارَى
114/108	خُيَّفًا	خَائِفِينَ
119/113	وَلَنْ تُسْأَلَ	وَلاَ تُسْئَلُ
123/117	لاَ تُغْنِي	لاَ تَجْزِى
124/118	الظَّالِمُونَ	الظَّالِمِينَ
127/121	يَقُولاَنِ رَبَّنَا	رَبَّنَا
128/122	أَرِهِمْ مَنَاسِكَهُمْ وَتُبْ عَلَيْهِمْ	أَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
132/126	أَوْصَى	وَوَصَّى
132/126	أَنْ يَا بَنِيَّ	يَا بَنِيَّ
137/131	بِمَا	بِمِثْلِ مَا
139/133	أَتُحَاجُّونَا	أَتُحَاجُّونَنَا
144/139	قِبَلَهُ	شَطْرَهُ
148/143	وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا قِبْلَةً يَرْضَوْنَهَا	وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا
149/144	فَوَالِ	فَوَلِّ
150/145	أَيْنَمَا	حَيْثُ مَا
158/153	أَنْ لاَ	أَنْ
158/153	يَطُوفَ	يَطَّوَّفَ
158/153	يَتَطَوَّعْ بِخَيْرٍ	تَطَوَّعَ خَيْرًا
159/154	بَيَّنَهُ	بَيَّنَّاهُ
162/157	يُنْضَرُونَ	يُنْظَرُونَ
177/172	لَيْسَ الْبِرَّ- تَحْسِبَنَّ -لاَ أَنْ تَحْسِبَنَّ أَنَّ الْبِرَّ-لاَ الْبِرَّ	لَيْسَ الْبِرَّ
177/172	تِلْقَاءَ	قِبَلَ
177/172	بِأَنْ	أَنْ
177/172	وَالْمُوفِينَ	وَالْمُوفُونَ
177/172	بِعُهُودِهِمْ	بِعَهْدِهِمْ
178/173	الْقِصَصُ	الْقِصَاصُ
178/173	فَاتِّبَعْ	فَاتِّبَاعٌ
184/180	أَيَّامٌ مَعْدُودَاتٌ	أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
184/180	أُخْرَى	أُخَرَ
184/180	تَطَوَّعَ بِخَيْرٍ	تَطَوَّعَ خَيْرًا
187/183	الرُّفُوثُ	الرَّفَثُ
191/187	وَلاَ تَقْتُلُوهُم عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقْتُلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَتَلُوكُم	وَلاَ تُقَاتِلُوهُم عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُم
196/192	أَقِيمُوا	أَتِمُّوا
196/192	لِلْبَيْتِ . وَالْعُمْرَةَ إِلَى الْبَيْتِ	وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ
197/193	فَلاَ رُفُوثٌ وَلاَ فُسُوقٌ وَلاَ جِدَالٌ	فَلاَ رَفَثَ وَلاَ فُسُوقَ وَلاَ جِدَالَ

197/193	وَخَيْرُ الزَّادِ التَّقْوَى	فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى
198/19 4	مِنْ رَبِّكُمْ فِى مَوَاسِمِ الْحَجِّ	مِنْ رَبِّكُمْ
198/194	لا جناحَ عليكم ان تبتغوا فضلا من ربكم فى مواسم الحج فابتغوا حينئذ وَمَنْ تَاجَرَ فلاَ اثم لمن اتقى الله	لا جناحَ عليكم ان تبتغوا فضلا من ربكم
202/198	نَصِيبٌ مَا اكْتَسَبُوا	نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا
203/199	لِمَنْ اتَّقَى اللّٰهَ	لِمَنْ اتَّقَى
204/200	وَيَسْتَشْهِدُ اللّٰهَ	وَيُشْهِدُ اللّٰهَ
210/206	ظِلاَل	ظُلَلٍ
	أَنْ يَأْتِيَهُمْ اللّٰه وَالْمَلاَئِكَةُ فِى ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ	يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ
210/206	قَضَاء الأَمْرِ	قُضِيَ الأَمْرُ
212/208	زُيِّنَتْ	زُيِّنَ
213/209	أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا	أُمَّةً وَاحِدَةً
213/209	على الاسلام عَنْهُ مِنَ الْحَقِّ	فِيهِ مِنَ الْحَقِّ
214/210	وَزُلْزِلُوا فَزُلْزِلُوا (و) يَقُولَ حَقِيقَةَ الرَّسُو وَزُلْزِلُوا ثُمَّ زُلْزِلُوا ويقول-	وَزُلْزِلُو حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ
217/214	عَنْ قِتَالٍ	قِتَالٌ
219/216	كَثِيرٌ	كَبِيرٌ
219/216	أَكْثَرُ	أَكْبَرُ
222	يَتَطَهَّرْنَ	يَطْهُرْنَ
226	آلوا	يُؤْلُونَ
226	فَاؤُا فِيهِنَّ	فَاءُو
228	بِرَدَّتِهِنَّ	بِرَدِّهِنَّ
229	إِلاَّ أَنْ يُخَافُوا أَنْ لاَ يُقِيمُوا حُقُوقَ -. تُخَافُوا	يَخَافَا
233	يُكَمِّلَ الرَّضَاعَةَ	يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ
233	تُضَارَرْ	تُضَارَّ
233	وعلى الوارث ذى الرحم المحرم مِثْلُ ذَلِكَ	وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ
236/237	مِنْ قَبْلِ أَنْ تُجَامِعُوهُنَّ	مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ
237/238	تُجَامِعُوهُنَّ	تَمَسُّوهُنَّ
238/239	وَعَلَى الصَّلَوَاةِ	وَالصَّلَوَاةِ
240/241	كُتِبَ عَلَيْكُمْ الْوَصِيَّةُ لِأَزْوَاجِكُمْ	وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ
241/242	لِلْمُطَلَّقَةِ	لِلْمُطَلَّقَاتِ
249/250	إِلاَّ قَلِيلٌ	إِلاَّ قَلِيلاً
253/254	مِنْ بَعْدِهِمْ مَنْ	مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ
255/256	الْقَيَّامُ	الْقَيُّومُ
255/256	وَسِعَ كُرْسِيِّهِ السَّمَاوَاتُ وَالأَرْضُ	وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
257/259	الطَّوَاغِيتُ	الطَّاغُوتُ
259/261	وَهَذَا شَرَابُكَ لَمْ يَتَسَنَّ . هَذَا طَعَامُكَ وَشَرَابُكَ لَمْ يَتَسَنَّ	وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
259/261	قِيلَ اعْلَمْ	قَالَ أَعْلَمُ

260/262	قِيلَ أَوَلَمْ – قَالَ فَخُذْ- قِيلَ فَخُذْ	قَالَ أَوَلَمْ
260/262	فَصِرْهُنَّ	فَصُرْهُنَّ
266/268	عِنَبٍ	أَعْنَابٍ
267/269	تَأَمَّمُوا	تَيَمَّمُوا
267/270	تَغْمُضُوا	تُغْمِضُوا
271/273	فَنِعْمَ مَا	فَنِعِمَّا
271/273	يُكَفِّرُ و	وَيُكَفِّرُ
275/276	لاَ يَقُومُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ - يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمَس	لاَ يَقُومُونَ
279	فَأَيْقِنُوا	فَأْذَنُوا
280	ذَا	ذُو
280	فَنَاظِرُوهُ - فَنَظِرْهُ	فَنَظِرَةٌ
280	مَيْسُورِهِ	مَيْسَرَةٍ
280	تَتَصَدَّقُوا	تَصَدَّقُوا
281	تُرَدُّونَ	تُرْجَعُونَ
282	فَتُذَكِّرَهَا الأُخْرَى	فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الأُخْرَى
282	يُضَارِرْ - يَضْرُرْ	يُضَارَّ
283	فَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ فَلَمْ	وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ
283	كُتَّابًا	كَاتِبًا
284	يَغْفِرُ -وَيُعَذِّبُ - يُعَذِّبْ	فَيَغْفِرُ
285	وَآمَنَ الْمُؤْمِنُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ
285	كِتَابِهِ وَلِقَائِهِ وَرُسُلِهِ	كُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
285	وَيُفَرِّقُونَ . تُفَرِّقُ	نُفَرِّقُ

SURE III

2/1	الْقَيَّامُ	الْقَيُّومُ ,
3/2	أَنْزَلَ	نَزَّلَ
7/5	وَإِنْ تَأْوِيلُهُ إِلاَّ عِنْدَ اللهِ- وان حقيقة تأويله الا عند الله	وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلاَّ اللهُ
13/11	يُرَوْنَهُمْ	يَرَوْنَهُمْ
18/16	شُهَدَاءُ اللهِ	شَهِدَ اللهُ
18/16	أَنْ لاَ	أَنَّهُ لاَ
18/16	الْقَائِمُ	قَائِمًا
19/17	الْحَنِيفِيَّةِ	الإِسْلاَمُ
21/20	قَاتَلُوا الَّذِينَ	يَقْتُلُونَ الَّذِينَ
30/28	وَدَّتْ	تَوَدُّ
33/30	ءَالَ مُحَمَّدٍ	ءَالَ عِمْرَانَ
37/32	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
39/33	فَنَادَاهُ جِبْرِيلُ يَا زَكَرِيَّا - فَنَادَاهُ يُبَشِّرُكَ يُبَشِّرُكَ	فَنَادَتْهُ الْمَلاَئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ
42/37	قَالَ	قَالَتِ
43/38	وَارْكَعِي وَاسْجُدِي فِي السَّاجِدِينَ	وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ
45/40	لِيُبَشِّرُكِ	يُبَشِّرُكِ
	وَقَالَتْ- وَقَالَ	إِذْ قَالَتِ
48/43	وَنُعَلِّمُهُ	وَيُعَلِّمُهُ

49/43	بِآيَاتٍ - لآيَةً لآيَاتٍ	بِآيَةٍ
49/43	فَأَنْفُخُهَا	فَأَنْفُخُ فِيهِ
49/43	فَتَكُونُ	فَيَكُونُ
50/44	وَجِئْتُكُمْ بِآيَاتٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللهَ لما جِئْتُكُمْ بِهِ مِنَ الآيَاتِ وَأَطِيعُونِى فِيمَا أَدْعُوكُمْ إِلَيْهِ	وَجِئْتُكُم بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللهَ وَأَطِيعُونِ
57/50	فَأَمَّا	وَأَمَّا
57/50	فَأُوَفِّيهِمْ	فَيُوَفِّيهِمْ
64/57	عَدْلٍ	سَوَاءٍ
73/66	إِنْ يُؤْتَى	أَنْ يُؤْتَى
73/66	عِنْدَ اللهِ	بِيَدِ اللهِ
74/67	يَخُصُّ	يَخْتَصُّ
75/68	تَيمَنْهُ	تَأْمَنْهُ
75/68	يُوفِهِ- أَوْفَى . وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ	يُؤَدِّهِ
79/73	تُدَرِّسُونَ	تَدْرُسُونَ
80/74	وَلَنْ يَأْمُرَكُمْ	وَلا يَأْمُرَكُمْ
81/75	الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَاب	النَّبِيِّينَ
81/75	مُصَدِّقًا	مُصَدِّقٌ
91/85	لو	وَلَو
92/86	بَعْضَ مَا	مِمَّا
101/96	يُتْلَى	تُتْلَى
104/100	وَالْيَكُنْ	وَالْتَكُنْ
104/100	الْمُنْكَرِ وَيَسْتَعِينُونَ بِاللهِ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَأُولَئِكَ	الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ
105/101	جَاءَتْهُمْ	جَاءَهُمْ
111/107	يُنْصَرُوا	يُنْصَرُونَ
118/114	بَدَا	بَدَتِ
120/116	يُصِبْكُمْ قَرْحٌ	تَمْسَسْكُمْ
121/117	تُبْوِيءُ لِلْمُؤْمِنِينَ	تُبَوِّيءُ الْمُؤْمِنِينَ
122/118	وَلِيُّهُمْ	وَلِيُّهُمَا
133/127	وَسَابِقُوا	وَسَارِعُو
144/138	رُسُلٌ	الرُّسُلُ
146/140	قُتِلَ	قَاتَلَ
146/140	رُبِّيُّونَ	رِبِّيُّونَ
156/150	بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ	بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
161/155	يُغَلُّ	يَغُلُّ
169/163	قَاتَلُوا	قُتِلُوا
171/165	وَاللهُ	وَأَنَّ اللهَ
172/166	الْقُرْحُ	الْقَرْحُ
175/169	يُخَوِّفُكُمْ	يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ
181/177	سَيُكْتَبُ	سَنَكْتُبُ
181/177	يَقُولُونَ	قَالُوا

181/177	يُقَالُ , نَقُولُ لَهُم , يُقَالُ لَهُمْ	نَقُولُ
187/184	وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكُمْ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِيثَاقَهُمْ , الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ النَّبِيِّينَ	وَإِذْ أَخَذَ اللهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
187/184	لَتُبَيِّنُونَهُ	لَتُبَيِّنُنَّهُ
188/185	فَمَنْ أَتَى فَاحِشَةً فَعَلَيْهِ. فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ	بِمَا أَتَوْا

SURE IV

1	تَسْأَلُونَ	تَسَاءَلُونَ
1	وَبِالْأَرْحَامِ	وَالْأَرْحَامَ
6/5	أَحْسَسْتُمْ - أَحْسَيْتُمْ - أَحَسْتُمْ	ءَانَسْتُمْ
6/5	رَشَدًا	رُشْدًا
9/10	ضُعَفَاءَ , - ضُعَافَى	ضِعَافًا
10/11	وَمَنْ يَأْكُلْ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا فَإِنَّمَا يَأْكُلُ فِي بَطْنِهِ نَارًا وَسَوْفَ يَصْلِي سَعِيرًاف	{ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا
15/19	بِالْفَاحِشَةِ	الْفَاحِشَةَ
16/20	وَالَّذِينَ يَفْعَلُونَهُ	وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا
19/23	وَلَا أَنْ تَعْضُلُوهُنَّ	وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
	أَنْ يَفْحُشْنَ مُبَيِّنَةٍ	أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ
20/24	قِنْطَارًا مِنْ ذَهَبٍ	قِنْطَارًا
23/27	اللاى	الأَتِي
23/27	وَرَبَائِبُكُمُ الأَى دَخَلْتُمْ بِأُمَّهَاتِهِنَّ	وَرَبَائِبُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الأَتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
24/28	وَالْمُحْصِنَاتُ	وَالْمُحْصَنَاتُ
24/28	أَحِلَّ لَكُمْ . (وَ)	وَأُحِلَّ لَكُم
24/28	مِنْهُنَّ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى	مِنْهُنَّ
25/30	أَحْصَنَّ	أُحْصِنَّ
34/38	فَالصَّوَالِحُ قَوَانِتُ حَوَافِظُ لِلْغَيْبِ . اللهُ	فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ .
34/38	فَاصْلِحُوا إِلَيْهِنَّ وَالأَتِي	وَالأَتِي
34/38	الْمَضْجَعِ	الْمَضَاجِعِ
37/41	بِالْبَخَلِ	بِالْبُخْلِ
40/44	نَمْلَةٍ	ذَرَّةٍ
43/46	سُكْرَى	سُكَارَى
43/46	مِنَ الْغَيْطِ , مِنْ غَيْظٍ	مِنَ الْغَائِطِ
43/46	نِسَاءَكُمْ	النِّسَاءَ
43/46	فَأُمُّوا	فَتَيَمَّمُوا
46/48	وَمِنَ الَّذِينَ	مِنَ الَّذِينَ
53/56	فَإِذَنْ لَا يُؤْتُوا , يَأْتُونَ	فَإِذًا لَا يُؤْتُونَ
55/58	صُدَّ	صَدَّ
56/59	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
57/60	سَيُدْخِلُهُمْ.	سَنُدْخِلُهُمْ
59/62	وَإِلَى الرَّسُولِ.	وَالرَّسُولِ
60/63	بِهَا	بِهِ
66/69	قَلِيلًا	قَلِيلٌ

74/76	فسَنُؤْتِيهِ	فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ
75/77	أَخْرِجْنَا مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ ظَالِمَةً	أَخْرِجْنَا مِنْ هذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا
79/81	وَإِنَّا كَتَبْنَاهَا عَلَيْكَ وَأَرْسَلْنَاكَ - وَأَنَا قَدَّرْتُهَا عَلَيْكَ وَأَرْسَلْنَاكَ - وَإِنَّمَا قَضَيْتُهَا عَلَيْكَ وَأَرْسَلْنَاكَ	وَأَرْسَلْنَاكَ
81/83	بَيَّتَ مُبَيِّتٌ مِنْهُمْ (يا محمد)	بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ
84/86	مِنْ بَأْس	بَأْسَ
84/86	يَكْفِي	يَكُفَّ
88/90	رَكَسَهُمْ , رَكَسَهُمْ	أَرْكَسَهُمْ
91/93	رُكِّسُوا , رُكِسُوا	أُرْكِسُوا
92/94	وَمَا يَكُونُ	وَمَا كَانَ
92/94	يَتَصَدَّقُوا	يَصَّدَّقُوا ,
92/94	مُتَتَابِعَاتٍ	مُتَتَابِعَيْنِ,
94/96	مُؤْمَنًا	مُؤْمِنًا
95/97	الْقَاعِدُ	الْقَاعِدُونَ
95/97	الضَّرِير	الضَّرَرِ,
103/104	إِسْتَقْرَرْتُمْ	أَطْمَأْنَنْتُمْ
109	عَنْهُ	عَنْهُمْ
114	فَسَنُؤْتِيهِ	فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ
128/127	أَنْ أَصْلَحَا - أَنْ صَالَحَا	أَنْ يُصْلِحَا
129/128	كَأَنَّهَا مُعَلَّقَةٌ	كَالْمُعَلَّقَةِ
135/134	غَنِيٌّ أَوْ فَقِيرٌ	غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا ,
142/141	يُرَوُّونَ	يُرَاءُونَ ,
143/142	مُتَذَبْذِبِينَ,	مُذَبْذَبِينَ
146/145	وَسَيُؤْتِ	وَسَوْفَ يُؤْتِ
152/151	سَنُؤْتِيهِمْ	سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ
157/156	شُبِّهَ	شُبِّهَ ,
162/160	وَالْمُقِيمُونَ	وَالْمُقِيمِينَ
166/164	لَكِنَّ اللهَ	لَكِنِ اللهُ ,
176/175	أَنْ لاَ تَضِلُّوا	أَنْ تَضِلُّوا ,

SURE V

1	أَحَلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَة	أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
2	آمِّي الْبَيْتِ الْحَرَام	ءَامِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
2/3	أَحْلَلْتُمْ	حَلَلْتُمْ
2/3	يُجْرِمَنَّكُمْ	يَجْرِمَنَّكُمْ
2/3	إِنْ يَصُدُّوكُمْ	أَنْ صَدُّوكُمْ,
3/4	حُرِّمَ	حُرِّمَتْ
3/4	وَالْوَقِيذَةُ	وَالْمَوْقُوذَةُ
3/4	وَالْمَنْطُوحَةُ	وَالنَّطِيحَةُ
3/4	وَأَكِيلُ السَّبُعِ - وَأَكِيلَةُ السَّبُعِ	وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ
4/6	مُكَلِّبِينَ	مُكَلِّبِينَ,
6/9	فَأْمُّوا	فَتَيَمَّمُوا
31/34	أَعَجَزْتَ	أَعَجَزْتُ

38/42	وَالسَّارِقُونَ وَالسَّارِقَاتُ.	وَالسَّارِقَةُ وَالسَّارِقُ
38/42	أَيْمَانَهُمَا	أَيْدِيَهُمَا
48/52	شَرِيعَةً	شِرْعَةً
52/57	يَسْرَعُونَ	يُسَارِعُونَ
54/59	غُلَظَاءَ	أَعِزَّةٍ
54/59	الْكُفَّارُ	الْكَافِرِينَ
55/60	مَوْلَىكُمْ	وَلِيُّكُمْ
55/60	وَالَّذِينَ يُقِيمُونَ	الَّذِينَ يُقِيمُونَ
57/62	مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا	وَالْكُفَّارُ
60/65	مَنْ غَضِبَ اللهُ عَلَيْهِمْ وَجَعَلَهُمْ قِرَدَةً وَخَنَازِيرَ - وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ	مَنْ لَعَنَهُ اللهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ
64/69	بُسُطَانِ - بُصُطَانِ - بُسَيْطَانِ - بُسُطَتَانِ	مَبْسُوطَتَانِ
	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
67/71	مِنْ رَبِّكَ إِنَّ عَلِيًّا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ	مِنْ رَبِّكَ
69/73	يَا أَيُّهَا	إِنَّ
69/73	وَالصَّابِئِينَ , يَا أَيُّهَا	وَالصَّابِئُونَ
70/74	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
79/82	يَنْتَهُونَ	يَتَنَاهَوْنَ
89/91	عَقَدَتْ الأَيْمَانُ	عَقَّدْتُمُ الأَيْمَانَ
89/91	أَيَّامٍ مُتَتَابِعَاتٍ	أَيَّامٍ
95/96	مِثْلُ فَجَزَاؤُهُ	فَجَزَاءٌ مِثْلُ
107/106	الأَوَّلِينَ	الأَوْلَيَانِ
114	تَكُنْ	تَكُونُ
115	قَالَ سَأُنَزِّلُهَا	قَالَ اللهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا
118	فَعِبَادُكَ	فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ
118	الْغَفُورُ الرَّحِيمُ- الْعَزِيزُ الْغَفُورُ	الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

SURE VI

16	يَصْرِفِ اللهُ	يُصْرَفْ
19	وَأَنَا	وَإِنَّنِي
23	وَمَا كَانَ فِتْنَتُهُمْ , ثُمَّ مَا كَانَ	ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ
25	وِقْرًا	وَقْرًا
27	فَلَا نُكَذِّبَ	وَلَا نُكَذِّبَ
50	مَلِكٌ	مَلَكٌ
52	بِالْغُدُوِّ	بِالْغَدَاوَةِ
56	ضَلِلْتُ	ضَلَلْتُ
57	يَقْضِي بِالْحَقِّ	يَقُصُّ الْحَقَّ
	أَسْرَعُ	خَيْرُ
61	يَتَوَفَّاهُ	تَوَفَّتْهُ
63	خِيفَةً	خُفْيَةً
71/70	نَرْتَدُّ	نُرَدُّ
71/70	اسْتَهْوَاهُ الشَّيْطَانُ	اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ

71/70	بيّنا - أتَيْنا	ائتِنَا
93	يَقُولُونَ أخْرِجُوا	أخْرِجُوا
	الهَوَان	الْهُون
94	شُـركَاءكُمُ الـذِينَ زَعَمْـتُمْ أنَّهُـمْ لَكُـمْ شُفَعَاء- تَقطَّعَ مَا بَيْنَكُمْ	شُفَعَاءكُمُ الّذِينَ زَعَمْتُمْ أنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاؤُا تَقطَّعَ بَيْنَكُمْ
95	فَلَقَ الحَبَّ,	فَالِقُ الْحَبِّ
99	يَخْرُجُ مِنْهُ حَبًا	نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا
	جَنَّاتٌ	جَنَّاتٍ
	أنْضِرُوا	انْظُرُوا
100	وَجَعَلُوا لِلهِ شُرَكَاءَ مِنَ الجِنِّ وَهُوَ خَلَقَهُمْ.	وَجَعَلُوا لِلهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
105	لِيَقُولُوا , (و)	وَلِيَقُولُوا
105	دَرَسَ , دَرَسْنَ , دَرَسَتْ	دَرَسْتَ
105	لِيُبَيِّنَهُ	لِنُبَيِّنَهُ
109	وَمَا يُشْعِرُهُمْ إذَا جَاءَتْهُمْ أنَّهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ.	وَمَا يُشْعِرُكُمْ أنَّهَا إذَا جَاءَتْ لاَ يُؤْمِنُونَ -
111	قَبِيلاً	قُبُلاً
125	يَتَصَعَّدُ,	يَصَّعَّدُ
136/137	لِشُرَكَائِهِمْ	لِشُرَكَائِنَا
138/139	حِرْجٌ	حِجْرٌ
139/140	خَالِصٌ , خَالِصَةً	خَالِصَةٌ
139/140	فِيهَا سَوَاءٌ	فِيهِ شُرَكَاءُ
145/146	طَعِمَهُ , تُطْعَمُهُ	يَطْعَمُهُ
145/146	أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللهِ	أُهِلَّ لِغَيْرِ اللهِ بِهِ
148/149	وَلَوْ شَاءَ	لَوْ شَاءَ
153/154	وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكُمْ , وَهَذَا صِرَاطِي	وَأنَّ هَذَا صِرَاطِي
154/155	الَّذِينَ أحْسَنُوا	الَّذِى أحْسَنَ
158/159	آيَةُ	بَعْضُ آيَاتِ
159/160	فَرَقُوا	فَرَّقُوا

SURE VII

20/19	أُرْوِيَ.	وُرِيَ
23/22	قَالُوا رَبَّنَا ألاَ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا	قَلاَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أنْفُسَنَا إنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا
26/25	خَيْرٌ	ذَلِكَ خَيْرٌ
34/32	آجَالُهُمْ	أجَلُهُمْ
38/36	إذَا تَدَارَكُوا , إذَا أدْرَكُوا	إذَا الدَّارَكُوا
40/38	وَالْجَمَلُ الأصْغَرُ - الجُمَلُ الْجُمَّلُ - الْجَمَلُ	الْجَمَلُ
40/38	سُمِّ	سَمِّ
40/38	المِخْيَطِ	الخِيَاطِ
47/45	قُلِبَتْ	صُرِفَتْ

57/55	نُشْرًا	بُشْرًا
105/103	أنْ - بأنْ	عَلى أنْ
127/124	يَذرُكَ	يَذرَكَ
127/124	إلهتَكَ	ءَالِهتَكَ
128/125	يُوَرِّثُهَا	يُورِثُهَا
128/125	العَاقِبَةَ	العَاقِبَةُ
137/133	يَعْمَلُ	يَصنَعُ
145/142	بِأحْسَنِهِ	بِأحْسَنِهَا
148/146	حِلِيِّهِمْ,	حُلِيِّهِمْ
149/148	رَبَّنَا	رَبُّنَا
154/153	صَبَرَ	سَكَتَ
170/169	إنَّ الّذِينَ اسْتَمْسَكُوا	وَالّذِينَ يُمَسِّكُونَ
171/170	وَتَذكَّرُوا	وَاذكُرُوا
187	بِهَا	عَنْهَا

SURE VIII

1	يَسْئَلُونَكَ الأنْفَالَ	يَسْئَلُونَكَ عَنَ الأنْفَالِ
1	فِيمَا تَشَاجَرْتُمْ بِهِ بَيْنَكُمْ	بَيْنِكُمْ
2	فَرِقَتْ	وَجِلَتْ
6	بُيِّنَ	تَبَيَّنَ
14	هَذَا	ذَلِكُمْ
19	وَاللهُ مَع	وَأنَّ اللهَ مَعَ
25	لَتُصِيبَنَّ - أنْ تُصِيبَ	لاتُصِيبَنَّ
27	لا تَخُونُوا	تَخُونُوا
38/39	تَنْتَهُوا - لهم - لكم	يَنْتَهُوا
42/43	بِالعُدْوَةِ العُلْيَا وَهُمْ بِالعُدْوَةِ السُّفْلى	بِالعُدْوَةِ
57/59	فَشَرِّدْ	فَشَرِّدْ
59/61	لايَحْسَبِ الّذِينَ كَفَرُوا أنّهُمْ سَبَقُوا - أنّهُمْ سَبَقُوا	لايَحْسَبَنَّ الّذِينَ كَفَرُوا

SURE IX

İbn Mesud'un mushafında bu sure besmele ile başlamaktadır.

7	لَيْسَ لِلْمُشْرِكِينَ	كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ.
7	عَهْدُ - عَهْدٌ عِنْدَ اللهِ وَلاَ ذِمَّةٌ	عَهْدٌ
8	دِمَّةً	ذِمَّةً
21	يُبْشِرُهُمْ	يُبَشِّرُهُمْ
28	عَائِلَةً	عَيْلَةً
37	يُضِلُّ	يُضَلُّ
37	زَيَّنَ لَهُمْ سُوءَ	زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ
38	تَثَاقَلْتُمْ	اثَّاقَلْتُمْ
47	زَادَكُمْ	زَادُوكُمْ
51	هَلْ يُصِيبُنَا - يُصَيِّبَنَا	لَنْ يُصِيبَنَا
54	تَتَقَبَّلَ	تُقْبَلَ

61	أُذُنْ خَيْرٍ و رَحْمَةٍ	أُذُنُ خَيْرٍ
61/62	رَحْمَةٍ	رَحْمَةٌ
81/82	بِأَنْ قَعَدُوا خَلْفَ	بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافٌ
106/107	غَفُورٌ رَحِيمٌ	عَلِيمٌ حَكِيمٌ
107/108	لِمَنْ حَارَبُوا	لِمَنْ حَارَبَ
109/110	فَانْهَارَ بِهِ قَوَائِدُهُ	فَانْهَارَ بِهِ
110/111	وَلَوْ قُطِّعَتْ قُلُوبُهُمْ - وَلَوْ قَطَّعَتْ قُلُوبَهُمْ	أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ
111/112	بِالْجَنَّةِ	بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ
112/113	التَّائِبِينَ الْعَابِدِينَ الْحَامِدِينَ السَّائِحِينَ الرَّاكِعِينَ السَّاجِدِينَ الْآمِرِينَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهِينَ.	التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ
	وَالْحَافِظِينَ	وَالْحَافِظُونَ
117/118	مَا زَاغَتْ قُلُوبُ طَائِفَةٍ.	مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
119/120	مِنْ	مَعَ
	الصَّادِقِيْنَ	الصَّادِقِينَ
122/123	مِنْ كُلِّ طَائِفَةٍ مِنْهُمْ عُصْبَةٌ	مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ
122/123	انْقَلَبُوا	رَجَعُوا
126/127	لَاتَرَى - لَمْ تَرَوْ	لَا يَرَوْنَ
	مَرَّتَيْنِ وَمَا يَتَذَكَّرُونَ	مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ

SURE X

2	عَجَبٌ	عَجَبًا
4	حَقًّا أَنَّهُ	حَقًّا إِنَّهُ
4	بَدَأَ	يَبْدَؤُا
11/12	لَقَضَيْنَا إِلَيْهِمْ أَجَلَهُمْ	لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ
16/17	لَأَنْذَرْتُكُمْ- لَا أَنْذَرْتُكُمْ	لَا أَدْرَيكُمْ
19/20	عَلَى الْهُدَى أُمَّةً وَاحِدَةً	أُمَّةً وَاحِدَةً
22/23	يُنْشِرُكُمْ	يُسَيِّرُكُمْ
22/23	جَرَيْنَ بِكُمْ	جَرَيْنَ بِهِمْ
22/23	حِيطَ	أُحِيطَ
24/25	زَخَارِفَهَا	زُخْرُفَهَا
24/25	وَتَزَيَّنَتْ	وَازَّيَّنَتْ
24/25	أَتَاهُمْ	أَتَاهَا
30/31	تَتْلُوا	تَبْلُوا
35/36	لَا يَهْتَدِي	لَا يَهِدِّي
36/37	تَفْعَلُونَ	يَفْعَلُونَ
42/43	يَسْتَمِعُ	يَسْتَمِعُونَ
51/52	أَثُمَّ إِذَا	أَثُمَّ إِذَا مَا
58/59	فَافْرَحُوا	فَلْيَفْرَحُوا
78/79	يَكُونَ	تَكُونَ
81	سِحْرٌ	السِّحْرُ
89	تَتَّبِعَا	تَتَّبِعَانِ

90	إِنَّهُ لا إِلَهَ	أَنَّهُ لا إِلَهَ
92	نُنْجِيكَ	نُنَجِّيكَ
92	بِنَدَائِكَ - بِأَبْدَانِكَ	بِبَدَنِكَ
98	فَهَلاَّ	فَلَوْلاَ

SURE XI

12/15	إِلَيْهِ	عَلَيْهِ
12/15	جَاءَتْهُ الْمَلاَئِكَةُ	جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
13/16	بِسُوَرٍ	بِعَشْرِ سُوَرٍ
16/19	بَاطِلاً	بَاطِلٌ
25/27	قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ	قَوْمِهِ
28/30		وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِي
38/40	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
41/43	مُجْرَيهَا	مَجْرَيهَا
41/43	مَرْسَيهَا	مُرْسَيهَا
44/46	وَقُضِيَ الأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ	وَقُضِيَ الأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ.-
46/48	أَنْ تَسْأَلَنِي	فَلا تَسْئَلْنِ
49/51	مِنْ قَبْلِ هَذَا الْقُرْآنِ.	مِنْ قَبْلِ هَذَا
57/60	يَسْتَخْلِفْ.	يَسْتَخْلِفُ
57/60	تَضُرُّوهُ - تَنْقُصُونَهُ	تَضُرُّونَهُ
71/74	قَائِمَةٌ وَهُوَ قَائِدٌ - قَائِمَةٌ وَهُوَ جَالِسٌ	قَائِمَةٌ
72/75	شَيْخٌ	شَيْخًا
72/75	أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ	أَلِدُ
74/77	يُجَادِلُهُمْ	يُجَادِلُنَا
78/80	الْخَبَائِثَ	السَّيِّئَاتِ
81/83	ولقدْ وفينا إليه أهله كلهم إلا عجوز	ولا يلتفت منكم أحد
101/103	أغْنَى	أَغْنَتْ
101/103	اللاتى يَدْعُونَ	الَّتِي يَدْعُونَ
101/103	زَادَهُمْ	زَادُوهُمْ
102/104	كَذَلِك	وَكَذَلِكَ
105/107	يَأْتُونَ - يَأْتِي	يَأْتِ
111/113	إِنْ كُلٌّ إِلاَّ.	وَإِنَّ كُلاًّ لَمَّا
113/115	تُنْصَرُوا	تُنْصَرُونَ
116/118	تَقِيَّةٍ	بَقِيَّةٍ

SURE XII

8	عُصْبَةٌ	عُصْبَةٌ
10	مِنْهُمْ وَيْلَكُمْ.	مِنْهُمْ
10	لا تقتلوه واجعلوه	لاَ تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ
12	نَلْهُو وَنَلْعَبْ	يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ

17	نَنْتَضِلُ	نَسْتَبِقُ
18	فَصَبْرًا جَمِيلاً	فَصَبْرٌ جَمِيلٌ
22	جَعَلْنَاهُ حَكَمًا وَعَلَمًا	آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
23	وَغَلَقَتْ أَبْوَابَهَا وَنَزَعَتْ أَثْوَابَهَا	غَلَّقَتِ الأَبْوَابَ
23	هُيِئْتُ	هَيْتَ
25	وَجَدَا	أَلْفَيَا.
31	مُتْكًا.	مُتَّكَأً
31	حَاشَ اللهِ - حَاشَا اللهِ - حَاشَى اللهِ - حَشَا لِلهِ - حَاشَ اللهَ	حَاشَ لِلهِ
31	بَشَرٌ - بشرى - بِشِرَاء	بَشَرًا
33	أَصَبُ	أَصْبُ
35	عَتَّى	حَتَّى
36	عِنَبًا	خَمْرًا
36	ثَرِيدًا	خُبْزًا
43	سَنَابِلَ	سُنْبُلاتٍ
47	فِي سُنْبُلِهِ فَإِنَّهُ أَبْقَى لَهُ	فِي سُنْبُلِهِ.
49	تَعْتَصِرُونَ.	يَعْصِرُونَ
62	لِفِتْيَتِهِ	لِفِتْيَانِهِ
64	خَيْرُ الحَافِظِينَ - أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ	خَيْرٌ حَافِظًا
65	تَبْغِي	نَبْغِي
69	دَخَلُو عَلَيْهِ عَرَفَ يُوسُفُ أَخَاهُ.	دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَى إِلَيْهِ أَخَاهُ
70	وجَعَلَ	جَعَلَ
70	فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَخْرُجَ العِيرُ	ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ
71	عَلَيْهِ	عَلَيْهِمْ
72	صَوْغَ	صُوَاعَ
76	كُلُّ عَالِمٍ - كُلُّ ذِي عَالِمٍ - كُلُّ ذِي عِلْمٍ عَالِمٌ	كُلُّ ذِي عِلْمٍ
77	فَأَسَرَّهُ	فَأَسَرَّهَا
83	لاَ يَعُلُ أَنْ	عَسَى اللهُ أَنْ
87	فَضْلِ	رَوْحِ
88	فَأَوْفِ لَنَا الكَيْلَ وَأَوْقِرْ رِكَابَنَا.	فَأَوْفِ لَنَا الكَيْلَ
90	هَذَا أَخِي بَيْنِي وَبَيْنَهُ قُرْبَى	هَذَا أَخِي
96	جَاءَ البَشِيرُ مِنْ بَيْنِ يَدَى العِيرِ	جَاءَ البَشِيرُ
99/100	أَبَوَيْهِ وَإِخْوَتَهُ	أَبَوَيْهِ
101/102	آتَيْتَنِ - عَلَّمْتَنِ	آتَيْتَنِي - عَلَّمْتَنِي
105	وَالأَرْضِ يَمْشُونَ - يَمْشُونَ عَلَيْهَا وَالسَّمَاءُ وَالأَرْضُ آيَتَانِ عَظِيمَتَانِ	وَالأَرْضِ يَمُرُّونَ
108	هَذَا	هَذِهِ
110	كُذِّبُوا	كُذِبُوا

SURE XIII

4	قِطَاعٌ	قِطَعٌ
4	يَسْقِيهَا مِنْ مَاءٍ وَاحِدٍ وَيَفْضُلُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ	يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ
8/9	تَزِيدُ - يَزِيدُ	تَزْدَادُ
10/11	وَمَنْ هُوَ سَارِبٌ	سَارِبٌ
11/12	مَعَاقِيبُ	مُعَقِّبَاتٌ
14/15	يَدْعُونَ	وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
14/15	فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ	وَمَا دُعَاءُ
16/17	قَالُوا اللهُ قُلْ	قُلِ اللهُ قُلْ
16/17	أَفَتَخَذْتُمْ - أَفَتَخِذْتُمْ	أَفَاتَّخَذْتُمْ
19	أَوَمَنْ	أَفَمَنْ
26	يَقْدِرُ لَهُ.	يَقْدِرُ
26	سَيَبْسُطُ	يَبْسُطُ
30/29	وَمَا أَرْسَلْتُ مِنَ الرُّسُلِ وَأَنْزَلْتُ عَلَيْهِمْ مِنَ الْكُتُبِ إِلاَّ بِلُغَةِ قَوْمِهِمْ لِيَتْلُونَهَا عَلَيْهِمْ وَيُبَيِّنُونَهَا لَهُمْ فَضْلُ اللهِ	------------------------------
31/30	يَتَبَيَّنْ	يَايْئَسِ
31	دِيَارِهِمْ	دَارِهِمْ
33	صِدُّوا	صَدُّوا
35	أَمْثَالُ - مِثَالُ	مَثَلُ
36	وَالَّذِى أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ فِيهِ لُغَاتٌ مُخْتَلِفَاتٌ- وَالَّذِينَ آمَنُوا يَفْرَحُونَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لاَ يُؤْمِنُ بِهِ- وَالَّذِينَ يَعْرِفُو الأَجْرَ وَيُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ هُوَ الْحَقُّ يُؤْمِنْ يَفْرَحُونَ بِهِ	وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
38	مِنْ قَبْلِكَ فَأَسْكَنَّاهُمُ الأَرْضَ	مِنْ قَبْلِكَ
42	الْكَافِرُونَ	الْكُفَّارُ

SURE XIV

6	أَخْرَجَكُمْ	إِذْ أَنْجَاكُمْ
7	قَالَ.	تَأَذَّنَ
7	وَقَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لَئِنْ	وَلَئِنْ
7	إِنَّ لَغَنِى حَمِيلٌ (?)	إِنَّ عَذَابِى لَشَدِيدٌ
8	لَئِنْ كَفَرْتُمْ.	إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ
9	عَادًا وَثَمُودًا	عَادٍ وَثَمُودَ
18/21	عَصِيفٍ	عَاصِفٍ
24/29	ثَابِتٌ أَصْلُهَا فِى الأَرْضِ .	أَصْلُهَا ثَابِتٌ
24/29	وَفَرْعُهَا فِى الأَرْضِ	وَفَرْعُهَا فِى السَّمَاءِ
32/37	وَجَعَلَ لَكُمُ الأَرْضَ قَرَارًا السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ	السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ
41/42	لِوَلَدَىَّ	لِوَالِدَىَّ

46/47	وَمَا كَانَ مَكْرُهُمْ - وَإِنْ كَادَ مَكْرُهُمْ	وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
50/51	تَغْشَى	تَغْشَى

SURE XV

2	رُبَّمَا	رُبَمَا
6	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا.	وَقَالُوا
6	إِلَيْهِ	عَلَيْهِ
7	تُرِينَا مَلاَئِكَةً	تَأْتِينَا بِالْمَلاَئِكَةِ
14	لَظَلُّوا	فَظَلُّوا
15	سُحِرَتْ	سُكِّرَتْ
17	لَعِينٌ	رَجِيمٌ
51	وَأَعْلِمْهُمْ	وَنَبِّئْهُمْ
52	حِينَ.	إِذْ
53	تواجل - تَخَفْ	تَوْجَلْ
53	نُبْشِرُكَ	نُبَشِّرُكَ
54	تُبْشِرُونَ	تُبَشِّرُونَ
56	مِنْ سَعَةِ رَحْمَةِ	مِنْ رَحْمَةِ
65	يَلْتَفِتْنَ.	يَلْتَفِتْ
66	وَقُلْنَا إِنَّ دَابِرَ - وَقُلْنَا لَهُ إِنَّ دَابِرَ	أَنَّ دَابِرَ
72	لَفِي سَكَرَاتِهِمْ يَلْعَبُونَ .	لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ
79	مُسْتَقِيمٍ.	مُبِينٍ

SURE XVI

9	مِنْكُمْ	مِنْهَا
11	يُخْرِجُ	يُنْبِتُ
12	وَالرِّيَاحُ	وَالنُّجُومُ
19	يَعْلَمُ الَّذِي تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ	يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ
20	كَخَلْقِهِمْ لاَ يَخْلُقُونَ شَيْئًا	لاَ يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
28/30	تَوَفَّاهُمْ,	تَتَوَفَّاهُمْ
37/39	يَهْدِّى - يَهْتَدِى يَهِدِّى	يَهْدِى
41/43	لَنُثْوِيَنَّهُمْ.	لَنُبَوِّئَنَّهُمْ
41/43	فتنوا	ظُلِمُوا
43/45	يُوحَى	نُوحِي
48/50	عَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ يَسْجُدُ لِلَّهِ	عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ
51/53	إِنَّمَا هُوَ أَنَا إِلَهٌ وَاحِدٌ	إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
62/64	مُفْرِطُونَ	مُفْرَطُونَ
65/67	لَعِبْرَةً	لَآيَةً
66/68	نَسْقِيكُمْ	نُسْقِيكُمْ
67/69	ثَمَرَاتِ الأَعْنَابِ وَالنَّخِيلِ تَتَّخِذُونَ سَكَرًا مُسْتَخْرَجُونَ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا	ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا
69/71	يُبْصِرُونَ	يَتَفَكَّرُونَ
71/73	فُضِّلُوا بِرَادِينَ رِزْقَهُمْ عَلَى الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ	بِرَادِّي

71/73	أفَبِنِعمَاءِ اللهِ هُمْ يَجْحَدُونَ	
73/75	مَنْ لاَ يَرْزُقُهُمْ	مَا لاَ يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
75/77	هَلْ يَسْتَوِي هوَ وَمن آتَيْنَا رِزْقًا حَسَنًا	وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا
76/78	يُوَجِّهْهُ - يُوَجَّهْ - يُوَجِّهْ - تُوَجِّهَ	يُوَجِّهْهُ
77/79	خَبَرُ السَّاعَةِ	أمْرُ السَّاعَةِ.
80/82	حِينَ ظَعْنِكُمْ	يَوْمَ ظَعْنِكُمْ.
81/83	ظِلاَلاً يَأْوِيكُمْ حِينَ مَسِيرِكُمْ وَوَقْتَ مَقِيلِكُمْ .	خَلَقَ ظِلَلاً
85/87	إِذَا	وَإِذَا رَءَا
85/87	الَّذِينَ ظَلَمُوا	الَّذِينَ ظَلَمُوا
86/88	شُرَكَاءَهُمْ فِي النَّارِ	شُرَكَاءَهُمْ
86/88	شُرَكَاؤُنَا	هَؤُلاَءِ شُرَكَاؤُنَا
96/98	لَيُوَفِّيَنَّ	لَنَجْزِيَنَّ
97/99	لَيُوَفِّيَنَّهُمْ.(?)	لَنَجْزِيَنَّهُمْ
112/113	لِبَاسَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ - لِبَاسَ الخوف والجوع	لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ
115/116	حَرَّمَ اللهُ.	حَرَّمَ عَلَيْكُمْ
124/125	إِنَّا أَنْزَلْنَا السَّبْتَ - إِنَّمَا أَنْزَلْنَا السَّبْتَ	جُعِلَ السَّبْتُ

SURE XVII

1	مِنَ الَّيْلِ.	لَيْلاً
4	عِلِيًّا	عُلُوًّا
5	عُبَّادًا	عِبَادًا
5	فَقَلَعُوا آثَارَ الدِّيَارِ	فَجَاسُوا خِلَلَ الدِّيَارِ
9	يُبْشِرُ.	يُبَشِّرُ
23/24	وَوَصَّى.	وَقَضَى
23/24	إِمَّا يَبْلُغَانِّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ إِمَّا وَاحِدٌ وَإِمَّا كِلاَهُمَا	إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلاَهُمَا
37/39	فَرَحًا	مَرَحًا
38/40	سَيِّئَاتٍ - خَبِيثُهُ - سَيِّئَاتُهُ	سَيِّئُهُ
44/46	سَبَّحَتْ - سَبَّحَتْ لَهُ الأَرْضُ وَسَبَّحَتْ لَهُ السَّمَوَاتُ	تُسَبِّحُ.
47/50	مَا نَظُنُّكُمْ تَتَّبِعُونَ	إِنْ تَتَّبِعُونَ.
57/59	تَدْعُونَ	يَدْعُونَ
57/59	رَبِّكَ	رَبِّهِمُ
57/59	أَقْرَبُ دَرَجَاتٍ	أَقْرَبُ
59/61	مُبْصِرَةٌ	مُبْصِرَةً
60/62	فِتْنَةً لَهُمْ	لِلنَّاسِ فِتْنَةً
62/64	لَأَحْتَنِكَنَّهُ	لَأَحْتَنِكَنَّ
71/73	بِكِتَابِهِمْ	بِإِمَمِهِمْ

71/73	فَمَنِ اهْتَدَى أُوتِيَ	فَمَنْ أُوتِيَ
71/73	فَأُولَئِكَ يُجْزَوْنَ حِسَابَهُمْ يَقْرَءُونَ	فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ
76/78	يَلْبَثُوا	يَلْبَثُونَ
85/87	أُوتُوا	أُوتِيتُمْ
93/95	ذَهَبٍ.	زُخْرُفٍ
97/99	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
106/107	فَرَّقْنَاهُ - عَلَيْكَ	فَرَقْنَهُ
110	تُخَافِتْ بِصَوْتِكَ وَلاَ تَعَالَ بِهِ	تُخَافِتْ بِهَا

SURE XVIII

1	عِوَجًا بَلْ دِينًا	عِوَجًا
2	يُبْشِرُ	يُبَشِّرُ
5/4	مِنْ أَفْوَاهِهِمْ مَا لَهُم عَلَيْهَا مِنْ بُهْتَانٍ	مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
11/10	عَدَدَى, (?)	عَدَدًا
16/15	مِنْ دُونِ اللهِ - مِنْ دُونِنَا	إِلاَّ اللهَ
17/16	تَزْوَئِرُّ	تَزَاوَرَ
20/19	يُظْهَرُوا.	يَظْهَرُوا
21/20	بِنَاءً	بُنْيَانًا
25/24	وَقَالُوا وَلَبِثُوا	وَلَبِثُوا
25/24	ثَلْثَ مِأَةِ سَنَةٍ	ثَلْثَ مِأَةٍ سِنِينَ
28/27	عَيْنَيْكَ	عَيْنَاكَ
33/31	كُلُّ الْجَنَّتَيْنِ آتَى أُكْلَهُ - كُلاًّ	كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا
38/36	لَكِنْ أَنَا لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ رَبِّى - لَكِنْ هُوَ اللهُ رَبِّى لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ - لَكِنْ أَنَا هُوَ اللهُ رَبِّى	لَكِنَّا هُوَ اللهُ رَبِّى
45/43	تُذْرِيهِ - تَذْرِيهِ	تَذْرُوهُ
48/46	جِئْتُمُونَا كَخَلْقِكُم الأَوَّلِ بَلْ زَعَمْتُمْ	جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُم
52/50	يَقُولُ لَهُمْ	يَقُولُ
53/51	مُلاَقُوهَا	مُوَاقِعُهَا
55/53	وَمَا مَنَعَهُمْ إِلاَّ أَنْ يُؤْمِنُوا بِرَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ بَلْ يُرِيدُونَ أَنْ تَأْتِيَهُم.	وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلاَّ أَنْ تَأْتِيَهُمْ
57/55	فَمَنْ أَكْثَرُ ذَنْبًامِمَّنْ ذُكِّرَ	وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ
57/55	فِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَعَلَى أَعْيُنِهِمْ غِطَاءً	فِي آذَانِهِمْ وَقْرًا
59/58	تِلْكَ الْقُرُونُ الْخَالِيَةُ.	تِلْكَ الْقُرَى
63/62	أَرَأَيْتَكَ	أَرَأَيْتَ
63/62	أَنْ أَذْكُرَهُ إِلاَّ الشَّيْطَانُ - أَذْكُرَكَهُ	إِلاَّ الشَّيْطَنُ أَنْ أَذْكُرَهُ
73/72	قَوْلِي.	أَمْرِي
76/75	تَصْحَبْنِي.	تُصَحِبْنِي
77/76	يُنْقَضَ - لِيُنْقَضَ - يَنْقَاضَ	يَنْقَضَّ
77/76	لَتَخِذْتَ - لاتخذت	لَتَخَذْتَ
78/77	هَذَا الْفِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ.	هَذَا فِرَاقُ
79/78	سَفِينَةٍ صَالِحَةٍ.	سَفِينَةٍ
80/79	فَخَافَ رَبُّكَ	فَخَشِينَا

86/84	حَامِيَةٍ	حَمِئَةٍ
94/93	قَالَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِمْ	قَالُوا
96/95	زُبْرَ	زُبَرَ
96/95	سَوَّى	سَاوَى
96/95	الْجَبَلَيْنِ	الصَّدَفَيْنِ
96/95	عَلَيْهَا	عَلَيْهِ
102	أَفَظَنَّ	أَفَحَسِبَ
109	مَدَدًا	مِدَادًا
109	أَنْ تُقْضَى	أَنْ تَنْفَدَ
109	مِدَادًا	مَدَدًا

SURE XIX

2,3/1,2	ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الرَّحْمٰنِ إِذْ نَادَاهُ زَكَرِيَّاءُ نِدَاءً	ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ۝ إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا
7	نُبَشِّرُكَ	نُبَشِّرُكَ
8/9	عَتِيًّا.	عِتِيًّا
18	إِلَّا أَنْ تَكُونَ تَقِيًّا.	إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا
19	لِيَهَبَ	لِأَهَبَ
24	فَخَاطَبَهَا مَنْ تَحْتَهَا	فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا
26	تَرَيْنَ	تَرَيِنَّ
26/27	صِيَامًا - صَمْتًا	صَوْمًا
27/28	وَجَاءَتْ بِهِ تَحْمِلُهُ إِلَى قَوْمِهَا.	فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ
29/30	فَأَشَارَتْ إِلَى مَنْ فِي الْمَهْدِ	فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ
31/32	دِمْتُ	دُمْتُ
34/35	قَالَ - قَالَ اللهِ - قَالُ - قَالُ اللهِ - قَالُوا اللهُ الْحَقّ	قَوْلَ
40/41	وَارِثُوا الأَرْضِ	نَرِثُ الأَرْضَ
42/43	وَا أَبَتِ	يَا أَبَتِ
51/52	صَادِقًا نَبِيًّا	مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولاً نَبِيًّا
58/59	يُتْلَى	تُتْلَى
58/59	بَكِيًّا	بُكِيًّا
59/60	الصَّلَوَاتِ	الصَّلٰوةَ
60/61	سَيَدْخُلُونَ.	يَدْخُلُونَ
61/62	جَنَّةَ	جَنَّتِ
64/65	يَتَنَزَّلُ إِلَّا بِقَوْلٍ.	نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ
66/67	سَأُخْرَجُ	لَسَوْفَ أُخْرَجُ
69/70	عَتِيًّا	عِتِيًّا
70/71	صَلِيًّا	صِلِيًّا
71/72	لَمَّا وَارِدُهَا	إِلَّا وَارِدُهَا
72/73	ثَمَّ	ثُمَّ
74/75	وَرِيَاءَ	وَرِءْيًا
75/77	وَاللهُ يَعْلَمْ.	فَسَيَعْلَمُونَ
77/80	أَمَا رَأَيْتَكَ يَا مُحَمَّدُ الَّذِيكَذَّبَكَ وَجَحَدَ	أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ

	بِآيَاتِنَا- أَفَرَأَيْتَ الَّذِى يَقُولُ إِذَا مِتُّ لَأُوتَيَنَّ	
77/80	وِلْدًا	وَلَدًا
80/83	وَنَرِثُهُ مَا عِنْدَهُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا لَا مَالَ لَهُ وَلَا وَلَدًا .	وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا
90/92	يَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْصَدِعْنَ - يَتَصَدَّعْنَ - إِنْ تَكَادُ السَّمَوَاتُ لَتَتَصَدَّعْنَ - تَكَادُ السَّمَوَاتُ لَتَتَصَدَّعُ-	تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ
93/94	إِلاَّ آتِ الرَّحْمَنَ - لَمَّا آتِى الرَّحْمَنَ	إِلاَّ آتِى الرَّحْمَنَ
97	لِتُبْشِرَ	لِتُبَشِّرَ

SURE XX

1	طِهِ	طه
2/1	نُزِّلَ عَلَيْكَ الْقُرْآنُ	أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ
2/1	لِتُشْقَى	لِتَشْقَى
15	أُخْفِيهَا مِنْ نَفْسِى فَكَيْفَ أُعْلِمُهَا لَكُمْ	أُخْفِيهَا
15	آتِيَةٌ فَلَا تَكُنْ فِى مِرْيَةٍ مِنْهَا أَكَادُ	أَكَادُ ءاتِيَةٌ
16/17	مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَكَذَّبَ بِهَا	مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
17/18	وَمَا ذَا فِى يَمِينِكَ	وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ
21/22	إِنَّا سَنُعِيدُهَا كَسِيرَتِهَا	سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
31/32	وَاشْدُدْ	اشْدُدْ
42/44	وَلَا تَنِهَا	وَلَا تَنِيَا
44/46	فَقُلَا لَهُ	فَقُولَا لَهُ
45/47	يُفْرَطَ	يَفْرُطَ
46/48	قَالَ لَا تَخَافَاهُ إِنِّى مَعَا أَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا وَأَرَى	قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِى مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى
48/50	إِنَّ الْعَذَابَ سَيُحِيطُ بِمَنْ كَذَّبَ بِمَا جِئْتُمَا بِهِ وَتَوَلَّى	إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى
50/52	خَلَقَهُ	خَلْقَهُ
58/60	سِوَاء	سُوًى
59/61	قَالَ وَمَوْعِدِى مَعَكُمْ يَوْمَ زِينَتِكُمْ.	قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ
59/61	يَحْشُرَ النَّاسَ	يُحْشَرَ النَّاسُ
60,61/ 62,63	فَخَرَجَ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ سِحْرَهُ ثُمَّ أَتَى قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَقُولُوا عَلَى اللهِ الْكَذِبَ .	فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى قَالَ لَهُم مُوسى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللهِ كَذِبًا
63/66	إِنْ ذَانِ إِلاَّ سَاحِرَانِ	إِنْ هذَانِ لَسَاحِرَانِ
69/72	كَيْدَ سِحْرٍ	كَيْدُ سَحِرٍ
69/72	أَيْنَ	حَيْثُ
72/75	لَنْ نُؤْمِنَ بِكَ وَنُؤْثِرَكَ عَلَى مَا رَأَيْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ	لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَتِ
80/82	نَجَّيْتُكُمْ	أَنْجَيْنَكُمْ
81/83	إِنْ شَاءَ يَحُلَّنَّ اللهُ لَا عَلَيْكُمْ غَضَبِى	فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى
89/91	يَرَوْا	يَرَوْنَ

94/95	:	يَبْنَؤُمَّ -
96	فَقَبَصْتُ قَبْصَةً	فَقَبَضْتُ قَبْضَةً
96	قَبَضَاتٍ مِنْ آثَار , مِنْ أثر الرَّسُول فَنَبَذْتُهَا قَبْضَةً فَأَلْقيْتُها وَكَذَلِكَ أثر فَرَثِ الرَّسُول	قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُول فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ
97	نُخْلِفَهُ	نُخْلَفَهُ
97	ظِلْتَ	ظَلْتَ
97	لَنَذْبَحَنَّهُ ولَنُحَرِّقَنْ	لَنُحَرِّقَنَّهُ
103	يَتَسَاءَلُونَ.	يَتَخَفَتُونَ
113/112	يُحْدِثْ - نُحْدِثْ	يُحْدِثُ
114/113	نَقْضِي إِلَيْكَ وَحْيَهُ	يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ
121/119	فَكَشَفَ عَنْهُ وَعَنْ زَوْجِهِ غِطَاءَهَا وَخَصَفَا عَلَيْهِمَا	فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا
122/120	ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِ رَبُّهُ وَهَدَى	ثُمَّ اجْتَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى
123/121	وَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمَا	فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ
128	مَنْ	كَمْ
135	الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيم	الصِّرَاطِ

SURE XXI

4	قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ السِّرَّ	قَلَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ
5	بِالْآيَاتِ الَّتِي أُرْسِلَ بِهَا الْأَوَّلُون	بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ
24	ذِكْرٌ مِنْ مَعِي	ذِكْرُ مَنْ مَعِي
24	ذِكْرٌ مِنْ قَبْلِي	ذِكْرُ مَنْ قَبْلِي
30/31	أَنَّ الْأَرْضَ وَالسَّمَاءَ	أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
31/32	لِلْأَرْض	فِي الْأَرْض
33/34	يَعْمَلُونَ	يَسْبَحُونَ
37/38	خُلِقَ الْعَجَلُ مِنَ الْإِنْسَان	خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ
43/44	مَنْعَ أَنْفُسِهِمْ	نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ
43/44	وَلَا أَنْتُمُو مِنَّا	وَلَا هُمْ مِنَّا
47/48	أَتِينَا	أَتَيْنَا
79	فَعَلَّمْنَاهَا	فَفَهَّمْنَا هَا
80	لِيَحْصُنَكُمْ	لِتُحْصِنَكُمْ
82	مَنْ يَغُوصُ لَهُ وَيَعْمَلُ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ	مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
94	كُفْرَ	كُفْرَانَ
95	حِرْمٌ	حَرَامٌ
96	جَدَثٍ	حَدَبٍ
104	لِلْكِتَابِ	لِلْكُتُبِ

SURE XXII

2	بِسُكْرَى	بِسُكَارَى
5	فِي شَكٍّ	فِي رَيْبٍ
5	مِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يَكُونُ شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ	مِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ

9	وَلَنُذِيقَنَّهُ	وَنُذِيقُهُ
11	وَالآخِرَةِ	وَالآخِرَةَ
13	مَنْ	لَمَنْ
15	ثم ليقطعه	ثُمَّ لْيَقْطَعْ
19/20	اخْتَصَمَا	اخْتَصَمُوا
22	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
27/28	يَأْتُونَ	يَأْتِينَ
	مَعِيقٍ	عَمِيقٍ
31/32	تَتَهَوَّى بِهِ الرِّيَاحُ	تَهْوِى بِهِ الرِّيحُ
35/36	وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ	وَالْمُقِيمِي الصَّلٰوةِ
36/37	صَوَافِنَ . صَوَافِنَ بِالْجِبَالِ مَنْقُولَةً. ـصَوَافِنَ بِالْجِبَالِ مَعْقُولَةً.	صَوَافَّ
39/40	يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللهِ - قَاتَلُوا	يُقَتَلُونَ
46/45	فَإِنَّهُ	فَإِنَّهَا

SURE XXIII

14	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَظْمًا وَعَصَبًا فَكَسَوْنَاهُ لَحْمًا ثُمَّ جَعَلْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَجَعَلْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً ثُمَّ كَسَوْنَاهُ لَحْمًا	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَمًا فَكَسَوْنَا الْعِظَمَ لَحْمًا
	أنشأناهُ نَشْءَةً سوَا	أنشأناهُ خَلْقًا
20	تُخْرِجُ الدُّهْنَ - تَخْرُجُ بِالدُّهْنِ	تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ
21	وَصِبْغٍ لِلْآكِلِينَ	وَصِبْغٍ الآكِلِينَ
21	في الطير والأنعام لَعِبْرَةً يُسْقِيكم مما في بطون الأنعام	وَإِنَّ لَكُمْ في الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً
25	عَتَّى حين	حَتَّى حِينٍ
35/37	أيعدكم إذا	أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا
36/38	تُوعَدُونَ	تُوعَدُونَ
37/39	نَحْيَا ونموتُ	نَمُوتُ وَنَحْيَا
54/56	فذروهم في سَكَرَاتِهِم	فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ
55/57	نُمْدِدْهم	نُمِدُّهُم بِهِ
63/65	غمراتٍ	غَمْرَةٍ
66/68	على أدباركم تَنْكُصُون	عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُون
67/69	سُمَّرًا	سَامِرًا
67/69	تُهَجِّرُون	تَهْجُرُون
71/73	الأرضُ وما بينهما	وَالْأَرْض
87-89/89-91	الل	لِلّٰه
91-93	آلِهَةٍ	إِلٰهٍ
99/101	حَضَرَ	
101/103	يَسَّاءلون	يَتَسَاءلُونَ
106/108	شَقَاوَتُنَا	شِقْوَتُنَا
110/112	سُخْرِيًا	سِخْرِيًّا
111/113	إنّي عفوْتُ عنهم	إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْم

SURE XXVI

1	ط س م	طسَمَ
4/3	فتَظلَّلَ	فظلّتْ
4/3	خَاضِعَةً	خَضِعِينَ
6/5	فقدْ كذّبُوا برسُولِهِمْ لمّا جاءَهُمْ ..	فقدْ كذّبُوا
13/12	وَيَضِيقُ لِذلِكَ صَدْرِى	وَيَضِيقُ صَدْرِى
20/19	إذْ أنَا	إذًا وَأنَا
	الجَاهِلِينَ	الضّالِّينَ
24/23	رَبِّ	رَبُّ
27/26	إنَّ الرَّسُولَ الّذِى	إنَّ رَسُولَكُمُ الّذِى
28/27	المَشارِقِ وَالمَغَارِبِ	المَشْرِقِ وَالمَغْرِبِ
28/27	أنْ كُنْتُمْ	إنْ كُنْتُمْ
39/38	وَقَالَ النَّاسُ هَلْ أنْتُمْ مُسْتَمِعُونَ	وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ
40/39	لعَلّنَا إلِى السَّحَرَةِ إن هُمْ يغلبون نَتَّبِعُ مِنْهُمْ	لعلّنَا نتّبِعُ السَّحَرَةَ إن كانُوا هُمُ الغَالِبين
42/41	(إذًا لَمِنْ)	إذًا لمِنْ
56	حَادِرُونَ .	حَذِرُونَ
60	وَاتَّبَعُوهُمْ	فَأتْبَعُوهُمْ
63	فرِيقٍ	فِرْقٍ
64	وَازْلَقْنَا	وَأزْلَفْنَا
71	أصْنَامًا هِيَ آلِهَةٌ لنَا	أصْنَامًا
81	وَإذا مِتُّ فَهُوَ يُحْيِينِى	وَالّذِى يُمِيتُنِى ثُمَّ يُحْيِين
90	وَأزْلِقَتْ	وَأزْلِفَتْ
111	وَأتْبَاعُكَ	وَاتّبَعَكَ
129	كَيْ تَخْلُدُوا	لعَلّكُمْ تَخْلُدُونَ
137	خَلْقُ - اختلاق	خُلُقُ
149	فرِهِينَ	فارِهِينَ
166	أصْلَحَ - مَا خَلقَ اللهُ لكُمْ - مَا أصْلَحَ اللهُ	خَلَقَ
170	وَوَاعَدْنَا أنْ نُؤْتِيَهُ أهْلَهُ	فَنَجّيْنَهُ وَأهْلَهُ
176	الأيْكَةِ	لئَيْكَةِ
205	أفرَأيْتَكَ.	أفرَأيْتَ
215	وهُمْ أهْلُ بَيْتِكَ مِنَ المُؤْمِنِينَ فإنْ عَصَوْكَ وَرَهْطَكَ مِنْهُمُ المُخْلَصِينَ فقُلْ	فإنْ عَصَوْكَ فقلْ إنّي بريءٌ مِمّا تعْمَلون
227/228	مُنْقَلِبٍ - ينقلبون - يتقلبون	مُنْقلبٍ
227/228	إلى أيّ	أيَّ
227/228	بِمِثْلِ مَا ظُلِمَ فَإلَيْكَ بِهِمْ أجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ - فَإلَيْكَ بِهِمْ أجْرُهُمْ بِمَا صَبَرُوا	مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُو

SURE XXVII

14	عِلِيًّا	عُلُوًّا
16	عَلِمْنَا مَنْطِقَ - عَلِمْنَا مَنْ أنْطَقَ الطيرَ وَآتانا مِنْ كُلِّ شيء	عُلِّمْنَا مَنْطِقَ

19	ضَحِكًا	ضَاحِكًا
22	فَمَكَثَ فقَالَ - فَتَمَكَّثَ	فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فقَالَ
25	هَلاَّ تَسْجُدُونَ - هَلاَّ يَسْجُدُوا - أَلاَ هَلْ تَسْجُدُونَ	أَلاَّ يَسْجُدُوا
25	الْخَبَا	الْخَبْءَ
25	مِنَ السَّمَوَاتِ	فِي السَّمَوَاتِ
25	يُعْلِنُونَ	تُعْلِنُونَ
30	وَإِنَّهُ	إِنَّهُ
32	قَاضِيَةً	قَاطِعَةً
36	جَاءُوا	جَاءَ
36	أَتُمِدُّونَنِي - أَتُمِدُّونَي	أَتُمِدُّونَنِ
37	ارْجِعُوا	ارْجِعْ
37	بِهِم	بِهَا
39	عِفْرَاةٌ	عِفْرِيتٌ
	أَمِينٌ قَالَ أُرِيدُ أَعْجَلَ مِنْهُ	أَمِينٌ
40	أَنْظُرُ فِي كِتَابِ رَبِّي ثُمَّ آتِيكَ	أَنَا ءَاتِيكَ
42	وَإِنَّا كُنَّا- وَإِنَّا أُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ رَبِّنَا مِنْ قَبْلِهَا	وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا
43	أَنَّهَا	إِنَّهَا
44	رِجْلَيْهَا	سَاقَيْهَا
44/45	فَلَمَّا دَخَلَتْهُ قَالَتْ	قَالَتْ
44/45	قَدْ ظَلَمْتُ	ظَلَمْتُ
49/50	تَقَسَّمُوا لَتُبَيِّتُنَّهُ ثُمَّ لَتُقْسِمُنَّ مَا شَهِدْنَا - تَقَاسَمُوا ثُمَّ لَتُقْسِمَنَّ مَا شَهِدْنَا	قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا
66/68	بَلْ ءَأَدْرَكَ - بَلْ ادْرَكَ - بَلْ ءَادْرَكَ	بَلِ ادَّارَكَ
74/76	تُخْفِي.	تُكِنُّ
81/83	وَمَا إِنْ تَهْدِى الْعُمْىَ - وَمَا أَنْ تَهْتَدِى الْعُمْىُ	وَمَا أَنْتَ بِهَدِى الْعُمْىِ
82/84	بِأَنَّ	أَنَّ
87/89	آتُوهُ	أَتَوْهُ
91/93	الَّتِي	الَّذِي
92/94	وَأَنِ اتْلُ الْقُرْآنَ.	وَأَنْ أَتْلُوَا الْقُرْآنَ

SURE XXVIII

6/5	يَرَى	نُرِىَ ,
7/6	لَمَّا وَضَعَتْهُ أَنْ أَرْضِعِيهِ	أَنْ أَرْضِعِيهِ
9/8	وَلَهُ	وَلَكَ
9/8	قُرَّتُ عَيْنٍ	لاَتَقْتُلُوهُ
10/9	فَزِعًا	فَرِغًا
10/9	لَتُشْعِرُ بِهِ	لَتُبْدِى بِهِ
11/10	جَانِبٍ	جُنُبٍ
11/10	لِابْنَتِهَا	لِأُخْتِهِ
11/10	فَتَوَارَتْ عَنْهُمْ إِلَى جَانِبٍ	فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ

15/14	فلكَزَهُ - فنَكَزَه	فوكَزَهُ
17/16	يَا رَبِّ (فَلاَ تَجْعَلنِى)	فَلنْ أكُونَ
23	وَدُونَهُمُ امْرَأتَان حَابِستَان	مِنْ دُونِهِمُ امْرَأتَيْن
28	أيَّ الأجَلَيْن مَا	أيَّمَا
32	فذَانِّيكَ	فذَنِكَ
35	فَاذْهَبَا بِكَلِمَتِى وَبِمَن اتَّبَعَكُمَا , -وَبِمَن اتَّبَعَكُمَا الغَالِبُونَ.	بِآيَاتِنَا أنتُمَا وَمَن اتَّبَعَكُمَا
38	وَقَالَ يَا هَامَانُ أوْقِدِى عَلى الطِّين فَابْن لِى صَرْحًا.	فَأوْقِدْ لِى يَا هَمَنُ عَلى الطِّين فَاجْعَلْ لِى صَرْحًا
48	سَاحِرَان اظَّاهَرَا – سِحْرَان (اظَّاهَرَا -)سِحْرَان تَظَاهَرَا	سِحْرَان تَظَاهَرَا
57	ثمْرَاتُ	ثمَرَاتُ
57	وَجَعَلنَا لَهُمْ حَرَمًا - أوَلمْ يَكُنْ لهُمْ فِي الأرْض (يَكُنْ نُمَكِّنْ)	أوَلمْ نُمَكِّنْ لهُمْ حَرَمًا
61	أمَنْ	أفمَنْ
66	فعُمِّيَتْ	فعَمِيَتْ
66	يَسَّاءَلُونَ	يَتَسَاءَلُونَ
82	لوْلا مَنُّ اللهِ	لوْلا أنْ مَنَّ
82	لانْخُسِفَ - لانْخَسَفَ - تُخُسِّفَ لوْلا نِعَمُ اللهِ عَلَيْنَا لقُلِّبَ بِنَا	لخَسَفَ
86	تَجْعَلنَّ	تَكُونَنَّ

SURE XXIX

8/7	حَسَنًا	حُسْنًا
17/16	إنَّ الَّذِينَ تَخْلقُونَ لا يَمْلِكُونَ	إنَّ الَّـذِينَ تَعْبُـدُونَ مِـنْ دُون اللهِ لا يَمْلِكُونَ
25/24	إنَّمَا مَوَدَّةُ بَيْنِكُمْ - وَتَخَلَّقُونَ إفْكًا إنَّمَا مَوَدَّةً	مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
34/33	إنَّا مُرْسِلُونَ عَلَيْهَا عَذابًا مِنَ السَّمَاءِ	إنَّا مُنْزِلُونَ عَلى أهْلِ هذِهِ القَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
41/40	أوْثَانًا كَمَثَلِ بَيْتِ العَنْكَبُوتِ.	أوْلِيَاءَ كَمَثَلِ العَنْكَبُوتِ
45/44	إنَّ الصَّلوةَ تَأمُرُ بِالمَعْرُوفِ وَتَنْهَى	إنَّ الصَّلوةَ تَنْهَى
49/48	بَلْ هِيَ.	بَلْ هُوَ
50/49	لوْ لا يَأتِينَا بِآيَةٍ	لوْ لا أنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ
55	يُقَالُ	يَقُولُ
58	لَنُثْوِيَنَّهُمْ,	لَنُبَوِّئَنَّهُمْ
66	فتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلمُونَ - بِمَا آتَاهُمْ قُلْ تَمَتَّعُوا لَسَوْفَ	وَلِيَتَمَتَّعُوا

SURE XXX

10/9	السُّوءَ	السُّوأى
11/10	يُبْدِئُ,	يَبْدَؤُا
24/23	أنْ يُرِيكُمْ	يُرِيكُمْ

27/26	عَلَيْهِ هَيِّنٌ.	أَهْوَنُ عَلَيْهِ
34/33	وَلِيَتَمَتَّعُوا - فَلِيَتَمَتَّعُوا	فَتَمَتَّعُوا
41/40	وَالْبُحُورِ الْبُرُورِ	الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
49/48	(عَلَيْهِمْ) مِنْ قَبْلِهِ.	عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ
54/53	ضُعْفٍ - ضُعْفًا	ضَعْفٍ ضَعْفًا
58	الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ	الَّذِينَ كَفَرُوا
58	إِنَّمَا أَنْتُمْ	إِنْ أَنْتُمْ إِلاَّ

SURE XXXI

3/2	بُشْرَى	رَحْمَةً
7/6	وَقْرًا مُسْتَكْبِرًا	وَلَّى مُسْتَكْبِرًا كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا وَقْرًا
10/9	وَجَعَلَ الأَرْضَ	وَأَلْقَى فِي الأَرْضِ
15/14	إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ تُنَبَّأُ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا عَمِلَتْ	ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
16/15	فَتَكِنَّ	فَتَكُنْ
20/19	مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ.	ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً
21/20	وَإِذَا قِيلَ اتَّبِعْ مَا أَنْزَلَ مِنْ رَبِّكَ	وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللهُ
25/24	أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ	قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ
27/26	وَبَحْرٌ - وَبَحْرٌ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ مَوَادُّهُ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ	وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
27/26	يُمِدُّهُ - تَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ - وَبَحْرٌ يَمُدُّهُ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ	يَمُدُّهُ
33/32	اخْشَوْا رَبَّكُمْ.	اتَّقُوا رَبَّكُمْ
34	بِأَيَّةِ	بِأَيِّ

SÛRE XLIV

13/12	وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ	وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ
16/15	نُبْطِشُ	نَبْطِشُ
17/16	مُبِينٌ	كَرِيمٌ
28/27	فَعَلْنَاهَا وَمَلَّكْنَاهَا	أَوْرَثْنَاهَا
30/29	عَذَابٍ	الْعَذَابِ
41	وَلاَ يَنْطِقُونَ	وَلاَ هُمْ يُنْصَرُونَ
49	الضَّعِيفُ اللَّئِيمُ	الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
54	وَمَدَدْنَاهُمْ	وَزَوَّجْنَاهُمْ
54	بِعِيسٍ	بِحُورٍ
56	طَعْمَ الْمَوْتِ	الْمَوْتَ

SÛRE XLV

4/3	لآيَاتٍ	ءَايَاتٌ
4/3	مَا بَثَّ اللهُ	مَا يَبُثُّ
5/4	وَفِي إِخْتِلاَفِ	وَاخْتِلاَفِ

	لآيات	ءايَاتٌ
9/8	عُلِمَ	عَلِمَ
9/8	هُزُواً وَ لَعِبَ	هُزُواً
11/10	هَذاَ هُدًى وَبُشْرَى لِلَّذِينَ آمَنوُا	هَذاَ هُدًى
14/13	لِيُجْزِيَ	لِلَيَجْزِيَ
15/14	مَنْ عَمِلَ حَسَنَةً وَمَنْ أساءِ فلها	مَنْ عَمِلَ صَلِحاً فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أسَاءَ فَعَلَيْهاَ
20/19	هَذاَ بَيَانٌ وَمَوْعِظَةٌ وَهُدًى لِلْمُحْسِنِينَ	هَذاَ بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى
23/22	أفَرَاَيْتَ	أفَرَءيْتَ
23/22	غَشَاوَةٌ	غِشَاوَةٌ
24/23	نَحْياَ وَنَمُوتُ	نَحْياَ
24/23	دَهْرٌ	الدَّهْرُ نَشْأتُنَا هَذِهِ الدُّنْياَ
32/31	وَإنَّ السَّاعَةَ	وَ السَّاعَةُ
	وَإذاَ قِيلَ لَهُمْ	وَ إذاَ قِيلَ
33/32	وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللهِ الْحَقَّ وَأتَاهُمْ ما لَمْ يَكوُنوا يَحْسَبوُنَ	وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون
34/33	إنَّا نَنْساَكُمْ وَالنَّارُ مَأوَ لَكُمْ بِماَ كُنْتُمْ تَكْسِبوُنَ وَماَ لَكُمْ مِنْ ناَصِرِينَ	وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءِ يَوْمِكُمْ هَذاَ وَمَأوَاكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ

SÛRE XLVI

4/3	أرَأيْتَكُم	أرَءَيْتُم
4/3	مَنْ تَدْعوُنَ	ماَ تَدْعوُنَ
5/4	ماَ لاَ	مَنْ لاَ
5/4	أثْرَةٍ	أثَارَةٍ
10/9	رَأيْتَكُم	أرَأيْتُم
12/11	مُصَدِّقٌ لِماَ بَيْنَ يَدَيْهِ	مُصَدِّقٌ
15/14	حَتَّى إذاَ اسْتَوَى وَبَلَغَ	حَتَّى إذاَ وَبَلَغَ
17/16	اللّهَ عَلَيْهِ	اللّهَ
17/16	أتَأمُرَانِنِي أنْ أرْجِعَ عَنْ عِبَادَةِ اللّهِ الْقُرُونَ	أتَعِدَانِنِي انْ أخْرُجَ وَقَدْ خَلَتْ الْقُرُونُ
20/19	أشْغَلْتُكُمْ طَيِّبَاتِكُمْ وَلَذَاتِكُم فِي الدّنياَ	أذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيا
21/20	بَعْدِهِ	وَ خَلْفِهِ
24/23	مُمْطِرُنا	مُمْطِرُكُمْ
24/23	قُلْ بَلْ ماَ اسْتَعْجَلْتُم بِهِ هِيَ رِيحٌ	بَلْ هُوَ ماَ اسْتَعْجَلْتُم بِهِ رِيحٌ
25/24	تَرَى	يُرَى
28/27	فَلَوْلاَ نَصَرَتْهُمْ إلاهَتُهُمْ الَّتِي يَعْبُدُونَهاَ مِنْ اَفِكُهُمْ	إفْكُهُمْ
28/27	دُونَاللّهِ مِنْ شَيْء	فَلَوْ لاَ نَصَرَ هُمُ الَّذِينَ اتَّخَوَاذُوا مِنْ دُونَ اللّهِ قُرْبَاناً ءَالِهَةً
33/32	بِقَدِرُ	بِقَادِرِ

35/34	مِنَ الرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ	مِنَ الرُّسُلِ

SÛRE XLVII

2	نَزَّلَ	نُزِّلَ
4/5	بَعْدُ	فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ
4/5	قَاتَلُوا	قُتِلُوا
9/10	ما أَنْزَلَ اللّه مِنَ الْحَقِّ	ما أَنْزَلَ اللّهُ
11/12	وَلِيٌّ	مَوْلَى
14/15	عَمَلِه	أَعْمالِه
15/16	أَمْثَالُ	مَثَلُ
15/17	خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا كَمَنْ	كَمَنْ
17/19	وَأَنْطَا هُمْ	وَءَاتَاهُمْ
18/20	يَنْتَظِرُونَ- يَنْتَظِرُونَ - مَجِيءَ السَّاعَةِ	يَنْظُرُونَ
18/20	تَأْتِيهِمْ	أَنْ تَأْتِيَهُمْ
20/22	مُحْدَثَةٌ	مُحْكَمَةٌ
20/22	الْمُغْشَى	الْمَغْشِيِّ
20/22	وَ إِذَا جَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا	يَقُولُ الَّذِينَ
25/27	أُمْلِيَ	أَمْلَى
37/39	نُخْرِجْ	يُخْرِجْ
38/40	هَاأَنْتُمْ الأَى تُدْعَوْنَ إِلَى سَبِيلِ اللّهِ	هَاأَنْتُمْ هَاؤُلاَء تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّه

SÛRE XLVIII

6	وَلِيُعَذِّبَ اللّهُ	وَيُعَذِّبَ
9	لِيُؤْمِنُوا- يُعَزِّرُوهُ- وَيُوَقِّرُوهُ-	لِتُؤْمِنُوا- تُعَزِّرُوهُ- تُوَقِّرُوهُ- تُسَبِّحُوهُ
10	فَسَيُؤْتِيهِ اللّهُ	فَسَيُؤْتِيه
11	بِأَفْوَاهِهِمْ	بِأَلْسِنَتِهِمْ
11	رَحْمَةً	نَفْعاً
12	أَهْلِهِمْ	أَهْلِيهِمْ
15	كَلِمَ الله	كَلاَمُ الله
16	يُسْلِمُوا	يُسْلِمُونَ
16	فَإِنْ تُطِيعُوا وَتُنْفِقُوا	فَإِنْ تُطِيعُوا
18	فَأَتَاهُمُ الْفَتْحُ قَرِيباً	وَأَثَابَهُمْ فَتْحاً قَرِيباً
23	سُنَنَ الَّذِينَ خَلَوْا	سُنَّةَ اللهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ
24	مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسَّكُمْ أَيْدِيهِمْ.	مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُم عَلَيْهِم
25	تَزَايَلُوا	تَزَيَّلُوا
25	بِجَهَالَةٍ فَيَنَالَكُمْ	فَتُصِيبَكُمْ
26	أَهْلَهَا وَأَحَقَّ بِهَا	أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا
27	لاَتَخَافُوا	لاَ تَخَافُونَ
28	أَرْسَلَ عَبْدَهُ	أَرْسَلَ رَسُولَهُ
29	وَعَلِيٌّ مَعَهُ	وَالَّذِينَ مَعَهُ
29	أَشِدَّى	أَشِدَّاءُ

29	آثَار	أَثَر
29	شَطْوَهُ	شَطْئَهُ
29	لِيَغِظَ اللهُ بِهِمِ الَّذِينَ كَفَرُوا	لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ

SÛRE XLIX

2	بِأَصْوَاتِكُمْ-- تَرْفَعُوا بِأَصْوَاتِكُمْ- فَتَحْبَطَ	أَصْوَتَكُم أَنْ تَحْبَطَ
3	لِيَتَّقُوهُ وَلَهُمْ	لِلتَّقْوَى لَهُمْ
6	فَتَثَبَّتُوا	فَتَبَيَّنُوا
7	يَطُوعُكُم- يُطَاوِعُكُم	يُطِيعُكُمْ
9	اقْتَتَلا	اقْتَتَلُوا
9	يَفِيئُوا	تَفِيءَ
9	فَاءُوا فَخُذُوا بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَى	فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاقْسِطُو
10	إِخْوَانِكُم- أَخَوَاتِكُمْ	أَخَوَيْكُمْ
11	عَسَوْا	عَسَى
11	عَسَيْنَ	عَسَى
11	وَلَا تَسْخَرْ نِسَاءٌ	وَلَا نِسَاءٌ
12	(؟) لَهُمْ يُحِبُّ	أَيُحِبُّ
12	مَيِّتاً	مَيْتاً
13	لِتَعَارَفُوا بَيْنَكُم وَخَيْرُكُمْ عِنْدَ اللهِ- لِتَتَعَرَّفُوا	لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ
13	وَخِيَارُكُمْ	إِنَّ أَكْرَمَكُمْ
17	إِسْلَامَهُمْ	أَنْ أَسْلَمُوا
17	إِنْ أَسْلَمُوا	إِذْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا يَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَهُمْ
17	إِذْ هَدَاكُمْ	أَنْ هَدَاكُمْ
17	لِلْإِسْلَامِ	لِلْإِيمَانِ

SÛRE L

18/17	يُلْفَظُ	يَلْفِظُ
19/18	سَكَرَاتُ	سَكْرَةُ
19/18	الْحَقُّ بِالْمَوْتِ	الْمَوْتِ بِالْحَقِّ
21/20	وَجَاءَتْهُ	وَجَاءَتْ
23/22	عَتِيداً- هَذَا مِمَّا أَتَيْتَ بِهِ لَدَيَّ عَتِيدٌ- هَذَا مَا أَتَيْتَ بِهِ	عَتِيدٌ
30/29	يُقَالُ	نَقُولُ
30/29	فِيَّ مَزِيدٌ	هَلْ مِنْ مَزِيدٌ
36/37	فَنَقِبُوا	فَنَقَّبُوا

SÛRE LI

5	إنَّ وَعْدَ رَبِّكَ لصادِقٌ	إنّما تُوعَدونَ لصادِقٌ
7	الحَبَكِ	الْحُبُكِ
22	رازِقُكُمْ	رِزْقُكُمْ
40	فَنَبَذْنَاهُ	فَنَبَذْنَاهُمْ
44	الصَّواعِقُ	الصّاعِقَةُ
46	وَفِي قَوْمِ	وَقَوْمَ
56	وَالْإِنْسَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ	وَالْإِنْسَ
58	إنّي أنا الرَّزّاقُ	إنَّ اللهَ هُوَ الرَّزّاقُ
59	فَإنَّ لَكُمْ ذُنُوباً	فَإنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوباً

SÛRE LII

16	هَلْ تُجْزَوْنَ إلاَّ	إنمّا تُجْزَوْنَ ما
21	لِثْناهُمْ	أَلَتْناهُمْ
25	عَلى بَعْضِهِمْ-عَلى بَعْضٍ فِيها	عَلى بَعْضٍ
43	أمْ لَهُمْ آلِهَةٌ غَيْرُ اللهِ فَلْيَأْتُوا بِآلِهَتِهِمْ إنْ كانُوا صادِقِينَ سُبْحانَ رَبِّكَ رَبِّ السَّماءِ وَ الْأَرْضِ عَمّا يَصِفُونَ	أمْ لَهُمْ آلِهَةٌ غَيْرُ اللهِ فَلْيَأْتُوا بِآلِهَتِهِمْ إنْ كانُوا صادِقِينَ
46	لا يَدْفَعُ	لا يُغْنِي
47	إنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذابٌ مِنْ دُون ذالِكَ قَرِيباً وَلاكِنْ لا يَعْلَمُونَ	إنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذابٌ دُون ذالِكَ

SÛRE LIII

11	الفُوادُ	الْفُؤَادُ
12	أَفَتَمْرُونَهُ	أَفَتُمارُونَهُ
15	عِنْدَهُمْ جَنّاتُ	عِنْدَها جَنَّةُ
23	تَتَّبِعُونَ	يَتَّبِعُونَ
26	وَكَمْ مِنَ المَلائِكَةِ فِي السَّماوَاتِ وَالْأَرْضِ لايَعْلَمُ عِدَّتَهُنَّ إلاَّ اللهُ لا يَنْفَعُ شَفاعَتُهُنَّ	- وَكَم مِنْ مَلَكٍ فِي السَّماوَاتِ
28/29	إلاَّ إتِّباعَ الظَّنِّ	إنْ يَتَّبِعُونَ إلاَّ الظَّنَّ
33/34	أفَرَأَيْتَكَ	أَفَرَأَيْتَ
50/51	عادَ	عاداً
50/51	إنَّهُ أهْلَكَ الْقُرُونَ الْأُولى وَثَمُودَ وَلَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ فَما أَبْقي	وَأنَّهُ أهْلَكَ عاداً الْأَول وَثَمُودَ فَما أَبْقى
58	وَهِيَ عَلَى الظّالِمِينَ نارٌ حامِيَةٌ	كاشِفَةٌ
60	فَإذا جاءَكُمْ مِنّا الرَّسُولُ تَضْحَكُونَ بِهِ وَ لا تُؤْمِنُونَ	وَ تَضْحَكُونَ

SÛRE LIV

2	يُعْرِضُوا عَنْها	يُعْرِضُوا
7	خاشِعَةً	خُشَّعاً
10	أنّي ضَعيفٌ مُتَعَهِّرٌ	أنّي مَغْلوبٌ
12	فَجَرْنا	فَجَّرْنا
15	مُذَّكِرٍ	مُدَّكِرٍ
20	عُجُزُ	أعْجازُ
20	تَدَعُ النّاسَ صَرْعَى	تَنْزِعُ النّاسَ
31	نَفْخَةً	صَيْحَةً
45	سَتُهْزَمُ جُمُوعُهُمْ	سَتُهْزَمُ الْجَمْعُ
48	إلَى النّارِ	في النّارِ

SÛRE LV

7/6	وَ خَفَضَ	وَ وَضَعَ
8/7	لاَ.- وَلاَ تَطْغَوْا في الْوَزْن	ألاَّ
9/8	اللِّسانَ بِالْقِسْطِ- الْوَزْنَ باللِّسان	الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ
9/10	وَضَعْناها	وَضَعَها
24	الْجَوارُ	الْجَوارِ
24	الْمُنْشِآتُ	الْمُنْشَآتُ
27	ذِي	ذُو
29	مَنْ فَوْقَ السَّماءِ	مَنْ فِي السَّماواتِ وَ الْأرْضِ
33	أقْطارِها	أقْطارِ السَّماواتِ و الأرضِ
35	يُرْسِلُ عَلَيْكُما شُواظاً مِنْ نارٍ و نُحاسا	يُرْسَلُ عَلَيْكُما شُواظٌ مِن نارٍ و نُحاسٌ
.	كُنْتُما بِها تُكَذِّبانِ تَمُوتانِ فِيها وَلاَ	يُكَذِّبُ بِها الْمُجْرِمُونَ
44	تَطُوفانِ	يَطُوفُونَ
44	يُطَوِّفْنَ بَيْنَهُما	يَطُوفُونَ بَيْنَها
54	سُرُرٍ وَ فُرُشٍ	فُرُشٍ
54	مِن اسْتَبْرَقَ	مِنْ إسْتَبْرَقٍ
54	مِنْ رَفْرَفٍ	مَنْ اسْتَبْرَقَ
56	يَطْمُثُهُنَّ	يَطْمِثْهُنَّ

SÛRE LVI

10	السّابِقُونَ بِالْإيمانِ بِالنَّبِيِّ (عليه السّلام) فَهُمْ عَلِيٌّ وَذُرِّيَّتُهُ الَّذِنَ اصْطَفاهُمُ اللهُ مِنْ أصْحابِهِ وَجَعَلَهُمُ الْمَوالِيَ عَلَى غَيْرِهِمْ أولَئِكَ هُمُ الْفائِزُونَ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ خالِدُونَ	وَالسّابِقُونَ السّابِقُون........
15	سُرُرٌ مَوْضُونَةٌ	عَلَى سُرُرٍ مَوْضُنَةٍ
16	ناعِمِينَ	مُتَقابِلِينَ
19	يُنْزِفُونَ	يُنْزِفُونَ
22	حُوراً عِيْناً	حُورٌ عِيْنٌ

29/28	طلع	طلح
34/33	فُرُشٍ	فُرُشٍ
48	أَوَ أَجْدَادُنَا الْأَوَّلُونَ وَآبَاؤُنَا مِنْ بَعْدِهِمْ أَجْمَعُونَ	أَوَ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ
52	شَجَرَةٍ	شَجَرٍ
60	حَتَمْنَا عَلَيْكُمْ	قَدَّرْنَا بَيْنَكُمْ
65	فَظَلِلْتُمْ فَظِلْتُمْ	فَظَلْتُمْ
75/74	بِمَوْقِعِ	بِمَوَاقِعِ
79/78	مَا	لَا
79/78	الْمُتَطَهِّرُونَ	الْمُطَهَّرُونَ
79/78	نَزَلَ بِهِ جِبْرِيلُ عَلَى نَبِيِّهِ وَ رَسُولِهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ.أَفَبِهَذَا التَّنْزِيلِ تَجْحَدُونَ وَتَدْعُونَ الْمَلَائِكَةَ	تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
81/79,80	خَيْرٌ تُرْزَقُونَ أَفَمِنْ هَذَا	أَفَبِهَذَا
84/83	حِينَ إِذٍ	حِينَئِذٍ

SÛRE LVII

4	يُنَزِّلُ	يَنْزِلُ
13	انْظُرُونَا أَمْهِلُونَا أَخِّرُونَا	انْظُرُونَا يَعْلَمُ مَا تُخْرِجُ الْأَرْضُ مِنْ شَيْءٍ مِمَّا
13	يَنْتَفِعُ بِهِ النَّاسُ	يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا
10	قَبْلَ	مِنْ قَبْلِ
11	مَنْذَا	مَنْ ذَا
11	بَاطِنُهُ الرَّحْمَةُ	بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
11	مِنْ تِلْقَاءِ ظَاهِرِهِ الْعَذَابُ	وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ
16/15	أَلَمَّا	أَلَمْ
16/15	أُنْزِلَ	نَزَلَ
16/15	فَطَوَّلَ	فَطَالَ
16/15	وَقَسَتْ	فَقَسَتْ
20/19	ثُمَّ هَاجَ فَيَكُونُ مُصْفَرًّا فَكَانَ	ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ
23	أُوتِيتُمْ	آتَاكُمْ
25	وَلِيَنْظُرَ	وَلِيَعْلَمَ
26	النَّبِيَّةَ ، النَّبِيَّةَ	النُّبُوَّةَ
29	فِيهِ	بِهِ

SÛRE LVIII

1	قَدْ يَسْمَعُ	قَدْ سَمِعَ
1	تُحَاوِرُكَ	تُجَادِلُكَ
2	بِأُمَّهَاتِهِمْ	أُمَّهَاتِهِمْ
4/5	لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ قَرِيبٌ إِذَا دَعَوْتُمُوهُ	لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
7/8		رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ لَا

	رابعُهُمْ وَلاَ أَرْبَعَةٌ إلاَّ اللهَ خامِسُهُمْ وَ لاَ خَمْسَةٌ إلاَّ اللهَ سادِسُهُمْ وَ لاَ أقلَّ مِنْ ذلِكَ وَلاَ أكْثَرَ إلاَّ الله مَعَهُمْ إذا أخذوا في التناجي	أدْنَي مِنْ ذلِكَ وَلاَ أكْثَرَ إلاهُوَ مَعَهُم
8/9	بِما انْتَجَوْيهِ	بِما عَمِلوُا
9/10	وَيَنْتَجوُنَ-فتناجَوْا بِالبِرِّ وَالتَّقْوَى وَطاعَةَ الرَّسوُل وَ لاَتَناجَوْا بِالْاِثْم وَ العِصْيان وَعِصْيان الرَّسوُل وَتَّقُوا اللهَ	وَيَتَناجَوْا
11/12	وَ آتوُا	وَ الَّذِينَ أوتوا
13/14	فَإنْ لم.وَلَوْ فعَلْتُمْ كانَ خَيْراً لَكُمْ	فَإذْ لَمْ

SÛRE LIX

2	لِأوَّل الْحَشْرِ مِنْ دِيارِهِمْ	مِنْ دِيارِهِمْ لِأوَّلِ الْحَشْرِ
2	ما كُنْتُمْ تَحْسَبوُنَ	ما ظَنَنْتُمْ
2	أنَّ حُصوُنَتَهُمْ ما نَعَتُهُمْ	أنَّهُمْ ما نَعَتُهُمْ حُصوُنُهُمْ
2	وَلَوْ لاَ أنْ كَتَبْنا عَلَيْهِم الْجِلاءَ لَعَذَّبْناهُمْ فِي الْحَياةِ الدُّنيا	وَلَوْ لاَ أنْ كَتَبَ اللهُ عَلَيْهِم الْجِلاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنيا
4	يُشاقِقْ	يُشاقِّ
5	وَلاَ تَرَكْتُهُمْ قوما عَلَى أصُولِه إلاَّ بِإذْنِ اللهِ	اَوْ تَرَكْتُموُها قائِمَةً عَلَى أصُولِها فَبِإذْنِ اللهِ
	وَابْنِ السَّبِيل وَالْمُهاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللهِ	وَابْنِ السَّبِيل
7	لِئَلاَّ	كَيْ لاَ
	تَكُونَ	يَكُونَ
	كَيْلاَ يَكُونَ مُخالَفَةٌ مِنْ ساداتِكُمْ فِي مَحَبَّةِ أهْلِ بَيتِ بَيْنَكُمْ وَ ما أمَرَكُمْ بِهِ فَأطِيعُوهُ وَ اتَّقُوا اللهَ فِي مُخالَفَتِكُمْ إنَّ فِي اللهَ شَدِيدُ الْعِقابِ	كَيْ لا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأغْنِياء مِنكُمْ وَمَا آتاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهاكُمْ عَنْهُ فانْتَهُوا وَاتَّقوا اللَّهَ إنَّ اللَّهَ شَدِيد الْعِقابِ'
8	خَرَجُوا مِنْ دِيارِهِمْ وَ أبْنائِهِمْ وَ إخْوَنِهِمْ	أخْرِجُوا مِن دِيارِهِمْ وَأمْوالِهِمْ
10	الَّذِينَ تَبوَّوُا الْإيمانَ مِنْ قَبْلُ وألَّفَ بَيْنَ قُلوُبِنا وَلاَ تَجْعَلْ فِيها غِمْراً	الَّذِينَ سَبَقُونا بِالْإيمانِ وَلاَ تَجْعَلْ فِي قُلوُبِنا غِلاًّ
14	أشَتٌّ أشِتَّةٌ- شِتاتٌ	شَتَّى
17	عَقابَتُهُما	عاقِبَتُهُما
17	خالِدِينَ فِي النّارِ وَذالِكَ	فِي النّار خالِدِينَ فِيها وَذالِكَ
20	وَ أصْحابُ الْجَنَّةِ	أصْحابُ الْجَنَّةِ
21	مُصَدِّعاً	مُتَصَدِّعاً
21	لَوْ أنَّ هَذا الْقُرْآنَ ألْقِيَ عَلى جَبَلٍ	لَوْ أنْزَلْنا هَذا الْقُرْآنَ عَلى جَبَلٍ

SÛRE LX

3	لَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلاَ أَوْلاَدُكُمْ مِنَ اللهِ شَيْئاً بَلْ وِلاَيَتُكُمْ لِأَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّكُمْ	لن تنفعكمْ أرْحامُكمْ ولا أوْلادُكمْ
	تَبَرَّأْنا	– بُرَءاؤُ
4	كَفَرْنَا بِمَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللهِ : قَدْ وَقَعَتْ بَيْنَنا – كَفَرْنا بِكُمْ وَ بَدا بَيْنَنا إِنّي سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبّي وَلاَ أَمْلِكُ لَكَ – لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَما أَمْلِكُ لَكَ	كفرْنا بكمْ وبدا بيْننا
11	أَحَدٌ	شَيْءٌ
11	فَعَقَبْتُمْ	فعاقَبْتُمْ

SÛRE LXI

6	ساحِرٌ	سِحْرٌ
7	يَدَّعِي	يُدْعَى
10	عَذابِ الْأَليمِ	عَذابٍ أَليمٍ
11	آمِنُوا.. وَ جاهِدُوا	تُؤْمِنُونَ .. وَتُجاهِدُونَ
12	مَساكِنَ طَيِّبَةً في جَنّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظيمُ	وَلَكُمْ فِيها أَزْواجٌ مُطَهَّرَةٌ وَأَنْتُمْ فِيها خالِدُونَ
14	كُونُوا أَنْتُمْ	كُونُوا
14	أَنْصارٌ لِلّهِ	أَنْصارُ اللهِ
14	فَآمَنَتْ مَعَهُ طائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرائيلَ فَأَثْبَتْنا الَّذينَ آمَنُوا مِنْهُمْ عَلَى عَدُوِّهِمْ	فَآمَنَتْ طائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرائيلَ وَكَفَرَتْ طائِفَةٌ فَأَيَّدْنا الَّذينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ

SÛRE LXII

5	حِمار	الحِمار
8	---	فَإِنَّه
9	فَامْضُوا	فاسْعَوْا
11	إِلَيْهِما	إِلَيْها
11	لَهْواً أَوْ تِجارَةً	تِجارَةً أو لَهْواً

SÛRE LXII

1	شَهِدُوا	قالُوا نَشْهَدُ
6	اسْتَغْفَرْتَ	أَسْتَغْفَرتَ
6	لا يَغْفِرُ	لَنْ يَغْفِرَ
8	العِزَّةُ جميعاً	العِزَّةُ
10	فَأَتَصَدَّقَ	فَأَصَّدَّقَ
	وَأَكُونَ	وَأَكُنْ

SÛRE LXIV

6	بأنّهمْ	بأنّهُ
6	فيكْفُرُونَ برُسُلِهِمْ ويَقُولُونَ أبَشَرٌ	أبَشَرٌ

SÛRE LXV

1	لقبل طهرهن	لِعِدّتِهِنَّ
1	يَفْحُشْنَ	يَأْتِينَ بِفاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ
2	ذالِكَ	ذالِكُمْ
4	ءاجالُهُنَّ	أجَلُهُنَّ
6	سَكَنْتُمْ وَ أنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ مِنْ وُجْدِكُمْ	سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ
6	أسْكِنُوهُمْ في مَسْكَنِكُم وَ لا تُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ	أسْكِنُوهُنَّ لِتَضارَهُنَّ
7	قَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ	قُدِرَ عَلَيهِ رِزْقُهُ
11	مِثْلُهُنَّ	مِثْلَهُنَّ
12	نَبِيٌّ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ الكِتابَ الّذِي أنْزَلْتُهُ عَلَيْهِ فيهِ قِصَصُ الأنْبِياءِ الّذِينَ أرْسَلْتُهُمْ مِنْ قَبْلِهِ إلى قَوْمٍ	رَسُولاً يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آياتِ اللهِ مُبَيِّنَات

SÛRE LXVI

3	عُرِّفَ بَعْضِهِ	عَرَّفَ بَعْضَهُ
4	زاغَتْ	صَغَتْ
6	عَلَيْها خَزَنَتُها. مَلائِكَةٌ لاَ يَعْصُونَ الله شَيْئاً مِمّا أمَرَهُمْ	عَلَيْها مَلائِكَةٌ غِلاظٌ شِدادٌ لاَ يَعْصُونَ اللهَ ما أمَرَهُمْ
7-8	يَوْمَ لاَ يُؤْذَنُ لِلّذِينَ كَفَرُواوَلاهُمْ يُسْتَعْتَبُونَ	7-8 .arası.
	وَ لا الّذِينَ مَعَهُ	الّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
	وَاغْفِرْ لَنا ذُنُوبَنا	وَاغْفِرْ لَنا
9	ألْحِقِ الكُفّارَ بِالْمُنافِقِينَ	جاهِدِ الكُفّارَ وَ الْمُنافِقِينَ
12	فِيها	فِيهِ

SÛRE LXVII

1	لَهُ الْمُلْكُ	بِيَدِهِ الْمُلْكُ
3	تَفَوُّتٍ	تَفاوُتٍ
4	يَتَقَلَّبْ	يَنْقَلِبْ
8	كُلَّ ما	كُلَّما
9	جاءَتْكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ فَكَذَّبْتُمُوهُمْ وَقُلْتُم لَها ما نَزَّلَ اللهُ عَلَيْكُم مِنْ شَيْءٍ	جاءَنا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنا وَقُلْنا ما نَزَّلَ اللهُ مِنْ شَيْءٍ
27	كُنْتُمْ بِها تَدْعُونَ	كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ

SÛRE LXVIII

2	بما أنعَمْتَ عَلَيْكَ بجاهِلٍ وَلاَ مَجْنُونٍ	بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ
9	فَيُدْهِنُوا	فَيُدْهِنُونَ
14	إنْ	أنْ
19	طَيْفٌ	طَائِفٌ
24	لاَ يَدْخُلَنَّهاَ	أنْ لاَ يَدْخُلَنَّها
25	حَرَدٍ	حَرْدٍ
41	بِشِرْكِهِمْ	بِشُرَكائِهِمْ
41	شِرْكٌ	شُرَكَاء
42	يَكْشِفُ	يُكْشَفُ
44	لاَ يُبْصِرُونَ	لاَ يَعْلَمُونَ
45	وَسَوْفَ أمْلِي	وَ أمْلِي
45	وكَيْدِي	إنَّ كَيْدِي
46	مُشْفِقُونَ	مُثْقِلُونَ
49	تَدارَكَتْهُ	تَدارَكَهُ
51	لَيَزْهِقُونَكَ / لَيُزْهِقُونَكَ	لَيُزْلِقُونَكَ

SÛRE LXIX

9	مَنْ مَعَهُ	مَنْ قَبْلَهُ
12	يَعِيَها أذُنٌ عَلى ما أنْزَلْناهُ عَلى نَبِيِّنا واعِيَةٌ سامِعَةٌ	تَعِيَها أذنٌ واعِيَةٌ
37	الخاطُون	الْخاطِئُونَ

SÛRE LXX

1	سالَ سالٌ	سَالَ – سائِلٌ
3	المَعارِيجُ	المَعارِجُ
4	يَعْرُجُ	تَعْرُجُ
17	مَنْ كَذَّبَ وتَوَلّى	مَنْ أدْبَرَ وتَوَلّى
23	صَلَواتِهِمْ	عَلى صَلاتِهِمْ
36	فَما لَهُمْ	فمالِ الذِينَ كَفَرُوا

SÛRE LXXI

1	أنْذِرْ	أنْ أنْذِرْ
7/8	كُلَّ ما	كُلَّما
7/8	لِيَغْفِرَ لَهُمْ ذُنُوبَهُمْ	لِتَغْفِرَ لَهُمْ
15/14	طِباقٍ	طِباقاً
23	يَغُوثاً وَ يَعُوقاً	يَغُوثَ وَ يَعُوقَ
25	مِنْ خَطِيئاتِهِمْ ما	مِماَ خَطِيئاتِهِمْ
27/28	رَبَّنا إنَّكَ إنْ تَذَرْهُمْ يُطْغُوا	إنَّكَ إنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا
28/29	لِوَلَدَيَّ	لِوَالِدَيَّ

SÛRE LXXII

1	وُحِيَ	أُوحِيَ
13	يَخَفْ	يَخافُ

28	وَأحَطنا	وَأحاطَ

SÛRE LXXIII

7	سَبْخاً	سَبْحاً
9	الْمَشارِق وَالْمَغارِبِ	الْمَشْرِق وَالْمَغْرِبِ
17	كَيْفَ تَتَّقُونَ يَوْماً يَجْعَلُ الْوِلْدانَ شِيْباً إنْ كَفَرْتُمْ	كَيْفَ تَتَّقُونَ إنْ كَفَرْتُمْ
20	النَّهارَ وَلاَ يُقَدِّرُ دُونَهُ. --- فَارادَ أنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَما أرادَ أنيجْعَل عَلَيْكُمْ مِنَ الحَرَج فَاتْلُوا مَاتَيَسَّرَ مِنَ التِّلاوَةِ. تَجِدُوهُ هُوَ خَيْرٌ لَكُم عِنْدَ اللهِ وَأعْظَمُ لِأجْرِكُمْ. تَجِدُوهُ عِنْدَ اللهِ هُوَ خَيْراً وَ اعْظَمَ أجْرا	النَّهارَ — فَتابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَاتَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

SÛRE LXXIV

5	الرِّجْزَ	الرُّجْزَ
6	أنْ تَسْتَكْثِرَ	تَسْتَكْثِرُ
33/36	إذاَ أدْبَرَ	إذْ أدْبَرَ
42/43	يا أيُّها الْكُفّارُ ما أسْلَكَكُمْ	ما سَلَكَكُمْ

SÛRE LXXV

9	وَجَمَعَ بَيْنَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ	وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
17,18, 19	إنَّ عَلَيْنا جَمْعَهُ وَقَرَأهُ بِهِ فَإذا قَرَأناه قِرَاءَتَهُ مِنَ القِراءَةِ ثُمَّ إنَّ عَلَيْنا بَيانَهُ	إنَّ عَلَيْنا جَمْعَهُ..........

SÛRE LXXVI

3	أمّا	إمّا
5	كَأساً صَفْراء	مِنْ كَأسٍ
5	قافُوراً	كافُوراً
14	دانِيا	دانِيَةً
15	قَوارِيراً	قَوارِير ا
16	قَوارِيرُ	قَوارِيرا
18	سَلْسَبِيل	سَلْسَبِيلاً
21	عالِيَتُهُمْ	عالِيَهُمْ
21	أساوِيرَ	أساوِرَ
30	يَشاؤُنَ	تَشاءُونَ
30	ما يَشاءُ	أنْ يَشاءَ
31	وَلِلظّالِمِينَ	وَ الظّالِمِينَ

SÛRE LXXVII

8	طمسْتُ	طُمِسَتْ
9	فَرَجْتُ	فُرِجَتْ
10	نَسَفْتُ	نُسِفَتْ
12	أجَلْتُ	أُجِّلَتْ

11	وُقّتَتْ	أُقّتَتْ
17	وَسَنُتْبِعُهُمْ	ثُمَّ نُتْبِعُهُمْ
23	الْمُقْتَدِرُونَ	الْقَادِرُونَ
32	كَالْقُصُرِ	كَالْقَصْرِ
33	جِمالَة	جِمالَتٌ

SÛRE LXXVIII

1	عَماَ	عَمَّ
1	تَسَّاءلُونَ	يَتَساءَلُونَ
2	عَنْ هٰذا النَّباء	عَنْ النَّباء
14	بِالْمُعْصِرات	مِنَ الْمُعْصِراتِ
23	لَبِيثِينَ	لاَبِثِينَ
25	غَساقٌ	غَسَاقاً
35	يُسَمَّعُونَ	يَسْمَعُونَ
36	حَسَناً	حِساباً
37	الرَّحْمانُ	الرَّحْمانِ
37	رَبَّ	رَبُّ

SÛRE LXXIX

5	الْحَشْرُ هِيَ الْمَأْوَى بَلْ يَسْئَلُونَكَ عَنِ السَّاعَة	6-5 .aye tıaras ler.
11	نَاخِرَة	نَخِرَة
17	أَنْ اذْهَبْ	اذْهَبْ
19	وَإِنِّي أَهْدِيك	وَ أَهْدِيَكَ
35	يَعْلَمُ	يَتَذَكَّرُ
36	أَبْرِزَتْ	بُرِّزَتْ
	رَأى	يَرَى

SÛRE LXXX

2	ءأَنْ	أَنْ
5	فَأَمَّا مَنْ	أَمَّامَنْ

SÛRE LXXXI

8	سَأَلَتْ	سُئِلَتْ
9	قُتِلَتُ	قُتِلَتْ
11	قُشِطَتْ	كُشِطَتْ
24	بِظَنِينِ	بِضَنِينِ

SÛRE LXXXIII

6	يَوْمِ	يَوْمَ
17	ثُمَّ إِنَّهُ يَقُولُ لَهُمْ هَذا ما كُنْتُم	ثُمَّ يُقالُ هَذاَ الَّذِي كُنْتُم
28	مِنْ عَيْن	عَيْناً
28/29	هٰذا جَزاءٌ بِما كَانُوا يَعْمَلُونَ	28-29.ayetler arası .

SÛRE LXXXIV

7/8	فَأماَ مَنْ جاء كِتَابُهُ بِيَمِينِهِ	فَيُحاسِبُهُ اللهُ حِساباً يَسِيراً
19	لَتَرْكَنُنَّ	لَتَرْكَبُنَّ
19	السَّماءَ حالاً بَعْدَ حالٍ	طَبَقاً عَنْ طبَقٍ

SÛRE LXXXV

6	يَوْمَهُمْ	إذْهُمْ

SÛRE LXXXVI

17	فَامْهِلْ	فَمَهِّلْ

SÛRE LXXXVII

16	بَلْ أنْتُمْ	بَلْ
16	يُؤْثِرُونَ	تُؤْثِرُونَ
16	الدُّنْيا عَلى الآخِرَةِ	الدُّنْيا

SÛRE LXXXVIII

4	حَمِيَةً	حامِيَةً
17	الْإبِلَ	الْإبِلِ
24	فَإنَّهُ يُعَذِّبُهُ	فَيُعَذِّبُهُ

SÛRE LXXXIX

3/2	وَلْوِتْرِ	وَلْوَتْرِ
6/5	بِعادِ	بِعادٍ
18/19	تُحاضُونَ	تَحاضُونَ
29	فِي سَجَدِ عَبْدِي	فِي عِبادِي
30	فِي جَنَّتِي	جَنَّتِي

SÛRE XCII

2	تَتَجلّى	تَجَلّى
3	والَّذِي خَلَقَ	وَما خَلَقَ
14	تَتَلَظّى	تَلَظّى

SÛRE XCIII

5	لَسَيُعْطِيكَ	لَسَوْفَ يُعْطِيكَ
8	عَدِيماً	عائِلاً
9	تَكْهَرْ	تَقْهَرْ

SÛRE XCIV

2	وَحَلَلْنا عَنْكَ وِقْرَكَ	وَوَضَعْنا عَنْكَ وِزْرَكَ

SÛRE XCV

2	سِيناءَ	سِينِينَ
5	السّافِلِينَ	سّافِلِينَ

SÛRE XCVI

9	أَرَأَيْتَكَ	أَرَأَيْتَ
15	لَأَسْفَعاً	لَنَسْفَعاً
17	إِلَى نَادِيهِ	نَادِيَهُ

SÛRE XCVII

4	مِنْ عِنْدِ رَبِّهِمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِكُلِّ أَمْرٍ	بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ

SÛRE XCVIII

1	لَمْ يَكُنِ الْمُشْرِكُونَ وَأَهْلُ الْكِتَابِ	لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
2	رَسُولاً	رَسُولٌ
5/4	إِلاَّ أَنْ يَعْبُدُوا	إِلاَّ لِيَعْبُدُوا

SÛRE XCIX

4	تُنَبِّيءُ	تُحَدِّثُ

SÛRE C

9	بُحْثِرَ	بُعْثِرَ
11	إِنَّهُ يَوْمَئِذٍ بِهِمْ خَبِيرٌ	إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ

SÛRE CI

5/4	كَالصُّفِ	كَالْعِهْنِ
9/6	فَإِمُّهُ	فَأُمُّهُ
11/8	حَمِيَةٌ	حَامِيَةٌ

SÛRE CII

5	حَقَّ الْيَقِينِ	عِلْمَ الْيَقِينِ

SÛRE CIII

وَالْعَصْرِ * لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ لَخُسْرٍ * وَإِنَّهُ فِيهِ إِلَى آخِرِ الدَّهْرِ * إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالتَّقْوَى

وَالْعَصْرِ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * وَ إِنَّهُ لَفِيهِ إِلَى آخِرِ الدَّهْرِ * إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُوا

SÛRE CIV

1	لِلْهُمَزَةِ وَاللُّمَزَةِ	لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ
4	الْحَاطِمَةِ	الْحُطَمَةِ
5	الْحَاطِمَةُ	الْحُطَمَةُ
9	بِعَمَدٍ	فِي عَمَدٍ

SÛRE CVI

1	لِيلاَفِ قُرَيْشٍ	لِإِيلاَفِ قُرَيْشٍ

SÛRE CVII

1	أَرَأَيْتَكَ	أَرَأَيْتَ

1	الدَّينَ	ب الدَّين
5	لاهُونَ	ساهُونَ
6	الّذِينَ هُمْ إنّما يُراءُونَ النّاسَ	الّذِينَ هُمْ يُراءُونَ

SÛRE CIX

1	قُلْ لِلّذِينَ كَفَرُوا	قُلْ يا أيُّها لِلّذِينَ كَفَرُوا

SÛRE CXI

1	وَقَدْ تَبَّ	تَبَّ
2	اكْتَسَبَ	كَسَبَ
3	سَيُصَلّي	سَيَصْلَى
4	مُرَيَّتُهُ	امْرَأتُهُ
4	حَمّالَةً لِلحَطَبِ	حَمّالَةَ الحَطَبِ

SÛRE CXII

1	--------	قُلْ
1	الْوَاحِدُ	أحَدٌ
2	-------	اللّهُ
3	لَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَلِدْ	لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ

Not:1. İbn Mesu'd'un mushafında **"Muavvizeteyn"** sureleri mevcut değildir.

2.Yukarıda İbn Mes'ud'a ait mushafta zikredilen kıraatlerin aynı zamanda pek çok sahabe tarafından da okuduğunu kaynakçada gösterilen eserler zikretmektedir.

Kaynakça

1. Ebu Hayyan, *el-Bahru'l-Muhit*, I-VIII, Mısır 1328.
2. Âlûsî, *Ruhu'l-Meâni fi Tesiri'l-Kur'an ve Seb'u'-Mesâni*, I-XXX, Mısır tarihsiz.
3. Beğâvi, *Meâlimü't-Tenzil*, I-VII, Mısır 1332 (Tefsirü'l-Hâzin'in sayfa kenarında)
4. Beydâvi, *Envarü't-Tenzil ve Esrarü't-Te'vil*, Mısır 1330.
5. Belâvi, *Kitabu Elif Bâ*, I-II, Mısır 1287.
6. Bennâ, *İthafu Fuzelai'l-Beşer fi'l-Kıraati'l-Erbeati'l-Aşer*, Mısır 1317.
7. Fahreddin er-Râzi, *Mefatihu'l-Ğayb*, I-VIII, Mısır 1327.
8. Ferrâ, *Kitabu Meâni'l-Kur'an*, İstanbul yazması, Nur-u Osmaniye 459.
9. İbnu'l-Enbâri, *Kitabü'l-İnsaf*, ed. Gotthold Weil, Leiden 1913.
10. İbn Hişam, *Muğni'l-Lebīb*, Mısır 1347.
11. İbn Hişam, *Tehzibü'l-Tevazih*, Mısır 1329.

12. İbn Cinnî, *Nichtkanonische Koranlesarten im Muhtasab des Ibn Ğinni*, von G. Bergstrasser, München 1933.
13. İbn Hâleveyh, *Ibn Hâlawaihs Sammlung nichtkanonischer Koranlesarten*, herausgegeben von G. Bergstrasser, İstanbul 1934.
14. İbn Manzur, *Lisanü'l-Arab*, I-XX, Mısır 1307.
15. İbn Yaîş, *Commentary to the Mufassal*, ed. Jahn, I-II, Leipzig 1882.
16. Hafâcî, *İnayetü'l-Kâdi ve Kifayetü'r-Râzi*, I-VIII, Mısır 1283.
17. Marandî, *Kurrât ani'-l-Kurrâ*, Escorial yazması 1337.
18. Muttakî el-Hindî, *Kenzü'l-Ummâl*, I-II, Haydarabad 1312.
19. Nesefi, *Medarikü't-Tenzil ve Hakaiku't-Te'vil*, I-IV, Mısır 1333.
20. Nisaburi, *Garaibü'l-Kur'an* (Tefsirü't-Taberi'nin sayfa kenarında)
21. Kunevî, *Haşiye ale'l-Beydâvî*, I-VII, İstanbul 1285.
22. Kurtubi, *el-Câmi li-Ahkami'l-Kur'an*, I-II (şu ana kadar tüm nüshaları basılmıştır), Mısır 1935.
23. Şevkani, *Fethü'l-Kadîr*, I-V, Mısır 1349.
24. Sibeveyh, *Le Livre de Sibawaih*, ed. Derenbourg, I-II, Paris 1889.
25. Suyuti, *el-İtkân fi Ulumi'l-Kur'an*, ed. Sprenger, Kalküta 1857.
26. Suyuti, *ed-Dürrü'l-Mensûr fi't-Tefsiri'l-Me'sûr*, I-VI, Mısır 1314.
27. Suyuti, *el-Müzhir*, I-II, Mısır 1282.
28. Taberi, *Câmiu'l-Beyan fi Tefsiri'l-Kur'an*, I-XXX, Mısır 1330.
29. Tabersî, *Mecmau'l-Beyan fi Ulumi'l-Kur'an*, I-II, Tahran 1304.
30. Ukberî, *İmlâ fi'l-İrab ve'l-Kırâât fi Cemî'l-Kur'an*, Mısır 1321.
31. Ukberî, *İrabu'l-Kırââti'ş-Şâzze*, Mingana İslamic Arabic yazması 1649.
32. Zemahşeri, *el-Keşşaf*, Kalküta 1861.